

GŁOS NARODU

Nr. 214. — ROK XLII.

CZWARTEK

8 SIERPNIA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie . . . . .

W Krakowie

z o. noszeniem bez odnośnika

5 — zł.

4-50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk.

z przesyłką pocztową

5. — zł.

Zagranicą.

8 — zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamówionych artykułów
nie zwraca i nie honoruje, listów
nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

A Duce mobilizuje...

Gdy w sobotę 3 sierpnia br. o późnej godzinie wieczornej Rada Ligi Narodów, zebrana w Genewie, wreszcie po czterech dniach żmudnych konsultacji, rozważań i poszukiwań mogła ustalić formułę, odraczającą rozgrzywkę włosko-abisyjską, czy nala to z uczuciem ulgi i dobrze spełnionego obowiązku. Co więcej, liczono może nawet, że odroczenie doprowadzi do załatwienia, skoro już wówczas było wiadomem, że partner tak poważny jak W. Brytania na szale wypadków zdecydowany jest rzucić całą wagę swej moralnej i materialnej argumentacji. Dowodziło tego, niezwykle w dziejach Ligi Narodów ustalenie prekluzyjnego terminu 4 września br. z zapowiedzią nieodwołalnego wypełnienia w tym dniu wszelkich zobowiązań, wynikających ze statutu Ligi Narodów. W języku codziennym było to równoznaczne z zapowiedzią zastosowania sankcji przeciw winowajcy, w razie doprowadzenia przez niego do konfliktu zbrojnego.

Tak oceniano w każdym razie sprawę w Anglii, napomykając ogólnie, że samo tylko zamknięcie kanału Sueskiego będzie w tym wypadku krokiem bardzo skutecznym.

Mimo to jednak, Duce, chociaż poinformowany o każdym szczególe uchwały genewskiej z dnia 3 sierpnia br., i chociaż przedstawiciel jego bar. Aloisi położył swój podpis na odpowiednim protokole, już w dniu wczorajszym a więc w 48 godzin później zarządził mobilizację dwu nowych dywizji armii regularnej i jednej dywizji milicji, co urzędowo określono jako „dziewiątą” mobilizację. Uzasadniono ją „ustawicznymi zarządzeniami armii abisyjskiej”, chociaż jest to tak samo rzeczowe jak cała wogóle ta sprawa, uzasadniana napaścią oddziałów abisyjskich na placówkę włoską pod Ual-Ual, chociaż miejscowość ta leży przeszło 100 km. w głąbi bezspornego obszaru abisyjskiego.

„Dziewiąta” mobilizacja włoska dowodzi, że faszyzm prze do rozgrzywkę zbrojnej i odrzuca wszelkie inne względy, mimo iż wiadomem jest w Rzymie, że już na dzień 15 sierpnia zwołano konferencję „trzech” tj. przedstawicieli Francji, Anglii i Włoch, jako przewidzianą w układzie gwarancyjnym z roku 1906. Powołana jest ona do pokojowej likwidacji zatargu, który w chwili obecnej grozi rozszerzeniem się na dalsze obszary poza-afrykańskie, kryjąc w sobie niebezpieczeństwo wywołania groźnego zakłócenia także w Europie. Duce mobilizuje w dalszym ciągu także pomimo tego, że 4-ty artykuł wspomnianego układu gwarancyjnego wyraźnie i jasno postanawia, że Francja, Anglia i Włochy uznając suwerenne prawa cesarza Abisynji w razie nieporozumienia takiej czy innej natury, zobowiązują się działać w odniesieniu do tego kraju tylko w ścisłym porozumieniu z wykluczeniem poczynań na własną rękę przez któregośkolwiek z trzech kontrahentów.

Mussolini mobilizuje dalej pomimo tego, iż znanem mu jest — prasa rzymska odpowiedziała wówczas huraganem zarzutów — co w dniu 1 sierpnia br. oznajmił w izbie gmin minister spraw zagranicznych Samuel Hoare, wywołując wśród słuchaczy swoich niemałe poruszenie. Słownik, którego wtedy użył, był bowiem istotnie niezwykle i za wierał takie np. wyrażenia:

„Jesteśmy zdecydowani uczynić wszystko możliwe, aby zapobiec wojnie. Nie możemy dopuścić do okaleczenia Ligi Narodów na cały przeciąg pokoleń... Polityka Anglii jest przeciwna poczynaniom gwałtownym i niebezpiecznym”.

Omawiając zaś w dalszym ciągu skutki ewentualnej wojny białych z czarnymi nie

cofnął się przed wyrażeniem takim, jak „postępowanie zbrodniczo nierozumne”, a chociaż przyznał Włochom konieczność ekspansji, to podkreślił jednak równocześnie konieczność „budowania mostów między Europą, i Azją, Europą i Afryką” podając jako przykład postępowanie Anglii w Indiach.

Nietajnem jest chyba także w Palazzo Venezia, co powiedział delegat rządu angielskiego lord Eden w późnej godzinie nocnej dnia 3 sierpnia tuż po podpisaniu protokołu, a co przez radio szwajcarskie bezpośrednio doszło do wiadomości wszystkich interesowanych, a mimo pozornego spokoju brzmiało bardzo stanowczo: „Utorowaliśmy drogę do pokojowego załatwienia. Chcę jednak zaznaczyć, że nie uczynimy niczego bez uprzedniej wiedzy i zgody Abisynji. Jesteśmy zdecydowani jak najlepiej wykorzystać uzyskaną zwłokę”.

Być może, iż słowa min. Hoare’a czy lorda Edena nie są jeszcze dla wszystkich tym twardym językiem rzeczywistości, jaki mógłby być uważany za ostatnie ostrzeżenie czy ultimatywne wezwanie do zaniechania poczynań, które muszą doprowadzić do użycia innych sposobów. Ale co znaczy w takim razie nagłe powołanie na konferencję do Londynu bryt. wysokiego komisarza Egiptu Sir Milesa Lampsona, a równo cześnie takiegoż dygnitarza z Palestyny i Iraku z tem, że w obradach weźmie udział także poseł angielski w Arabii i co najważniejsze szef sztabu gener. W. Brytanji? Wszak równocześnie doniesiono dzisiaj, że celem tej konferencji jest ustalenie jednolitej organizacji sił zbrojnych W. Brytanji na Bliskim Wschodzie, przyczem wymieniono lorda generała Allenby’ego jako przyszłego rozkazodawcę.

Ale „dziewiąta” mobilizacja włoska jest już zarządzona i pisma włoskie nie szczędzą Anglii zarzutów. Zapewne dlatego, że mimo zrygasków polityki angielskiej od października 1933 r. kiedy to Niemcy wyszły z Ligi Narodów, także dzisiaj podobnie jak w roku 1870 czy 1911, czy 1914, klucz pokoju Europy i znacznej części świata jest w ręku Anglii. Oby użyła go jak najwcześniej. (fd.)

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY
KRAKÓW, UL. WIŚLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa
ziola, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie.

Ceny niskie.

**BANDYCI ZWOLNILI DZIENNIKARZA
ANGIELSKIEGO.**

Szanghaj. (PAT). Dziennikarz angielski Jones zwolniony przez bandytów przybył do Szengteh. Według informacji ze źródeł japońskich, zwolnienie dziennikarza nastąpiło wskutek rokowań prowadzonych z przedstawicielami bandytów przez oficjalnych reprezentantów państwa mandżurskiego.

Warszawa, 7. 8. (Telef.). Związek Iz Rzemieślniczych wystąpił z memorjałem do Ministerstwa Skarbu o powoływanie przez władze skarbowe przy rozpatrywaniu spraw podatkowych biegłych rzemieślników wyłącznie z list izb rzemieślniczych.

—000—

Ostre demarche Anglii wobec Włoch. Mówi o „wielkim błędzie” rządu włoskiego.

(Telegram Pol. Agencji Telegraf.).

Londyn, 7. sierpnia. Podsekretarz stanu w Foreign Office sir Robert Vansittart wezwał do siebie ambasadora włoskiego Grandiego i zwrócił mu uwagę na antybrytyjskie ataki prasy włoskiej, zwłaszcza w dziennikach, inspirowanych przez czynniki oficjalne. Podejmując demarche Foreign Office, powodowało się okolicznościami, że cała prasa we Włoszech jest pod kontrolą rządu, który był przeto w mocy wstrzymać akcję prasy. Vansittart zwrócił uwagę ambasadora Grandiego, że prasa angielska

wyказuje wielką wstrzeźliwość w komentarzach na temat polityki włoskiej i że włoska opinia publiczna niema powodów do skarg, ponieważ, jak podkreślono ze strony brytyjskiej — oba kraje powołane być mogą w przyszłości do współpracy w zagadnieniach może nawet ważniejszych, niż obecny zatarg. Sztucznie wzniecane ataki antybrytyjskie drażniące angielską opinię publiczną, uważane są przez Foreign Office za wielki błąd popełniany przez rząd włoski.

* * *

Wiedeń, 7 sierpnia (Tel. wł.). Demarche rządu angielskiego jest wypadkiem dnia, wywołującym liczne komentarze. Zwraca uwagę niezwyklej formie wezwania przedstawiciela obcego mocarstwa i podanie odnośnych uwag

do wiadomości jego rządu w słowach tak zdecydowanych. Podkreśla się też, że czynność tę powierzono sekretarzowi stanu, jakkolwiek zarówno min. Hoare, jak również min. Eden są obecni w Londynie.

Jeszcze jedno stanowcze potępienie.

Londyn. (PAT). Arcybiskup Canterbury ogłosił list pasterski, w którym m. in. pisze, że wszyscy, którzy przywiązani są do pokoju, patrzą z niepokojem na państwo, które z woj

ny czyni narzędzie swojej polityki i gromadzi wojska dokoła innego państwa dla osiągnięcia celu swojej polityki narodowej.

—000—

Zasada akcji zbiorowej.

Londyn. (PAT). Lord Cecil w liście do redakcji „Timesa” wzywa rząd angielski, by wypowiedział się wyraźnie, jak zamierza zachować się w konflikcie włosko-abisyjskim. Zapytuje on, czy rząd angielski dał wyraźnie do zrozumienia innym rządów, że W. Brytania jest skłonna wziąć udział w akcji zbiorowej na podstawie statutu Ligi Narodów. „Times” opinie tę zwalcza w artykule wstępnym, pisząc, że nie mogłoby być nic gorszego dla rządu trzech mocarstw, jak ujawnienie przed czasem, jakie kroki rząd brytyjski przedsięwziąłby, gdyby nie udało się dojść do porozu-

mienia z Włochami. Decyzja Genewy, bez względu na swą treść, będzie miała charakter zbiorowy i dlatego byłoby to objawem zarozumiałości ze strony W. Brytanji ogłaszanie zgóry, jak zamierza ona zachować się w okolicznościach, które trudno przewidzieć i co do których należy wysłuchać opinii innych krajów. Jest rzeczą niezmiernie ważną, ażeby każda decyzja, powzięta przez W. Brytanię w Genewie, spotkała się nie tylko z aprobatą innych mocarstw, ale również, by te mocarstwa były gotowe do ewentualnej współpracy.

—00—

To nazywa się wyjaśnieniem położenia w Afryce.

Rzym, (PAT). Virginio Gayda komentując na łamach „Giornale d'Italia” ostatnie włoskie zarządzenia mobilizacyjne, powołujące pod broń dwie dywizje regularne oraz 1 dywizję czarnych koszul, zwraca uwagę, że na zaspokojenie potrzeb włoskich nie mogą mieć żadnego wpływu względy natury międzynarodowej. Genewa — pisze — nie może wymazać z dziejów ludzkości, kart mówiących o powstawaniu potęg kolonialnych i usunąć precedensy, jakie powstały stąd dla Włoch. Włochy zmobilizowały już 7 dywizji wojska regularnego oraz 6 dywizji czarnych koszul. Różni zagraniczni agitatorzy (?) winni zapamiętać sobie, że nowa dywizja czarnych koszul (6-ta) składać się będzie przede wszystkim z b. ochotników oraz byłych rannych, lecz zdolnych do noszenia broni, którzy brali udział w wojnie światowej. Fakt ten winien pouczyć (!) pewne sfery zagraniczne, jak trwale i silne są węzły, łączące naród włoski z rządem faszystowskim.

„Tribuna” podkreśla, iż wobec Abisynji stosować można tylko gwarancje wojskowe, natomiast t. zw. rekojmie dyplomatyczne i ligowe miały dotychczas tylko ten skutek, że podburzają (!) negusa przeciwko Włochom. „Lavoro Fascista” twierdzi, iż włoskie zarządzenia mobilizacyjne zawsze następowały, jako konsekwencje (?) wojсковых przygotowań Abisynji. Podczas, gdy poplecznicy Abisynji mówią o pokoju i kompromisach, Abisynja z miesiąca na

miesiąc gotuje się coraz energiczniej do rozprawy z Włochami. W ostatnich czasach coraz szersze koła opinii światowej podzielać zaczynają stanowisko Włoch, iż jedynie przy pomocy broni można będzie w sposób radykalny wyjaśnić położenie w Afryce wschodniej.

—000—

ZNOWU ZAJŚCIE.

Bruksela (PAT). Grupa komunistów wdara się do pawilonu włoskiego na wystawie światowej i wśród okrzyków antywłoskich obrzuca stojących tam postument Mussoliniego zgniecionymi jajami. Między napastkami a służbą wywiązała się bójka na pięści, której kres położyła policja. Wśród aresztowanych komunistów znajdował się deputowany Lahaut, który był organizatorem tej manifestacji.

O należytej odprawie celnej.

Warszawa, 7. 8. (Telef.). Ministerstwo Skarbu poleciło urzędowi celnym przestrzegać ściśle warunków ustalonych w pozwoleniach przywozowych, wydanych przez ministerstwo przemysłu. W szczególności mają urzędy celne zwrócić uwagę na to, aby odprawy celne były dokonywane w tym urzędzie celnym, który jest wymieniony w pozwoleniu. Przesyłki przekazywane do innych urzędów celnych dla dokonania odpraw celnych mogą być w nich clone tylko za zgodą Ministerstwa Przemysłu

O czym piszą inni?..

Echa wywiadu.

Wywiad P. Prezydenta Rzplitej, a zwłaszcza końcowy punkt jego rozmowy w sprawie decyzji, jaką ewentualnie miałby podjąć po wyborach — wywołał zainteresowanie prasy. „Goniec Warszawski“ notuje opinie w tej sprawie, kół politycznych:

„Trudno z odpowiedzi p. Prezydenta wynioskować jak poruszona w wywiadzie sprawa załatwiona będzie na jesieni. W kołach politycznych panuje przekonanie, że p. Prezydent Mościcki będzie sprawował u rząd Prezydenta Rzeczypospolitej“.

„Mniejsze zło“ — „Czasu“...

Od dziś za miesiąc odbędą się — jak wiadomo — wybory sejmowe. W artykule „Katolicy a wybory“ p. J. Wielowieyski doradza katolikom na łamach „Czasu“ zajęcie aktywnego stanowiska wobec wyborów, przeprowadzanych na zasadzie nowej ordynacji:

„Może mi kto powiedzieć, że przy dzisiejszej ustawie wyborczej, poszczególne obywateli kraju może być postawiony w tej sytuacji, że na liście z której dozwolonym jest wybierać, nie ma ani jednego takiego nazwiska, któreby jego sumieniu katolickiemu dogadzało. I w tym wypadku abstynencja wydaje się, moim zdaniem, być niedozwoloną. I tu kościół daje nam wyraźną wskazówkę, że z dwójga złego winniśmy zawsze wybierać zło mniejsze“.

„Niema i nie będzie chyba w żadnym wypadku takiej sytuacji, w której zasada mniejszego zła nie miałaby dla nas swego zastosowania“.

Argument „mniejszego zła“ niezbyt szeroki i mało przekonujący. Równie dobrze można twierdzić, że mniejszym złem będzie absencja niż głosowanie na kandydatów nie dających gwarancji, że istotnie bronić będą interesów katolickich.

Gen. Rydz Smigły o Gdańsku.

W mowie, wygłoszonej na Sowińcu z okazji zjazdu legionistów, gen. Rydz-Smigły użył zwrotu, noszącego akcenty polityczne w związku z aktualnymi wydarzeniami. Gener. inspektor armji zakończył swą mowę następująco:

„Jeżeli ktoś liczy na słabość wewnętrzną, to jeszcze raz się przeliczy, a jeżeli ktoś z zewnątrz na tę okazję kalkuluje, to niech wie: po cudze ręk nie wyciągamy, ale swoje nie damy. Nie damy nietylko sukni całej, ale nawet najmniejszego jej guzika i niech wie jeszcze jedno — że to jest decyzja całego narodu!“

Słowa te zostały przyjęte jako aluzja pod adresem Gdańska i Niemiec.

Historja ostatnich lat.

„Nasz Przegląd“ kreśli z okazji gdańskiej historii stosunków polsko-niemieckich lat ostatnich:

„Wraz z przyjaźnią gdańską doszło i do miłości polsko-niemieckiej, do zawrotu głowy od wzajemnych uczuciowych zapewnień, otwartych wystaw, inauguracyjnych koncertów, wycieczek koleżeńskich, wizyt dwóch g... (Goeringa i Goebbelsa) sportowych imprez, wojskowych delegacji i całej litanji duszów, które sprawiły, iż pakt o nieagresji z Niemcami wyglądał solidniej i poważniej, niż sojusz wieloletni zawarty między Polską a Francją“.

Obecnie zaś...

„Być może, że można protektor po dokonaniu aktu dywersyjnego opuści teren, by nie zaogniać zbytnio stosunków. Lecz po drugim tem zadrzańciu występuje na jaw coraz mocniej przeświadczenie, że pakt o nieagresji z Niemcami zawarty na 10 lat, stracił kilka lat ważności w okresie zbyt gorącego i przyspieszonego kochania się, że z tych 8 lat pozostały co najwyżej 2, trzy lata“.

Dokęła sprawy „zjednoczenia katolickich żywiołów“

W szeregu artykułów zamieszczonych w związku z dyskusją wywołaną artykułem p. St. Burtana o potrzebie stworzenia jednolitego obozu katolickiego w Polsce — podajemy niżej jako dalszy materiał dyskusyjny uwagi nadane nam przez dr. B. Rozmarynowicza, znanego adwokata, działacza Zjedn. Chrz. Spół. i radnego m. Krakowa.

Więcej szczerości i ducha katolickiego.

I. Dziwne wrażenie odnoszę czytając różne głosy na temat „zjednoczenia katolickich żywiołów“ na skutek odczytu p. Burtana w „Głosie Narodu“ dotychczas zamieszczone. Mam je przed sobą i zastanawiam się nad jedną rzeczą zasadniczą: dlaczego tym wszystkim głosom brak jest jakiegoś wielkiego słowa, jakiejś siły energicznego wezwania do zjednoczenia? Albo zwykła zachęta, albo dalekie wyjście poza pytanie, albo odrzucenie wprost ze względów natury politycznej, albo wreszcie rzucanie małych haseł zwykłej jakiejś centrowej partycji, która miałaby być właśnie tem „zjednoczeniem“. Cóż za znaczenie może mieć zdanie, że sanacja nas zaskoczyła skoro dziwnym zbiegiem okoliczności katolickie żywioły nigdy u nas nie nadażyły na czas, albo przeświadczenie, że „Zjednoczenie katolików“ „byłoby tworem przeznaczonym do tego, by wszystkich zadowolić a nie urazić nikogo, szczególnie Rządu...“ lub też wyzwanie do łączenia stronnictw opozycyjnych, jeśli to wszystko nie opiera się na najgłębszym ujęciu istoty zagadnienia i nie jest też w rezultacie odpowiedzią na kwestie tak, jak ona w odczucie p. Burtana postawiona została. Dwa jednak głosy wyróżniają się ze wszystkich, a to p. senatora dra Maksymiljana Thulliego i red. K. Turowskiego i do tych głosów później wrócę na chwilę.

Usiłowanie połączenia katolików różnych grup politycznych nie jest nowością. Robiliśmy to rzeczy i rezultatem ich była swoje go czasu lista Nr. 25 przy wyborach do Sejmu, która jednak przy następnych wyborach rozbiła się, bo Narodowa Demokracja postanowiła się „policyzować“, wskutek czego, straciliśmy mandat tzw. „katolicki“ z Krakowa, próbowano łączenia grup politycznych przez Ch. D. bez skutku, czemuś innem był „Centrolew“ smutnej pamięci — dzisiaj, jak dawniej a może nawet więcej partje polityczne powołujące się na katolicyzm, są od siebie oddalone, a nawet mogą na twierdzenie patrzeć na siebie „z podębą“, jak wrogowie. Niestety, stwierdzić można, że w całej pracy grup politycznych, które podszycują się pod katolicyzm brak jest szczerości i ducha katolickiego. To jest ten zasadniczy brak, który utrudnia łączenie się. Dla wszelkich poczynań każdego katolika na jakimkolwiek terenie, istnieją kryteria niewzruszalne w zasadach wiary katolickiej, dziś tem jaśniejsze i wyraźniejsze, że ujęte w encyklikach papieskich „Rerum Novarum“ i „Quadragesimo anno“, jeśli już nie wspomnę o innych, jak również o doniosłym znaczeniu liście pasterskim J. Em. Ks. Kard. Prymasa Polski. „O chrześcijańskie zasady życia państwowego“. Jeśli nie będziemy zgłębiać tych zasad, jeśli nie zabierzemy się do poważnego ich rozważania, na nie wszelkie usiłowania łączenia katolików, bo ci katolicy będą ciągle myśleli według swych grupowych haseł i to samo zagadnienie, będzie stale u różnych katolików rozmaicie interpretowane, a w takich warunkach nie się zrobi nic da.

Nie mniej jednak rzecz poruszona przez p. Burtana, o której reszta w łonie grupy „Zjednoczenia chrześcijańsko-społecznego“ była mowa i o czym też w głosie swoim na ten temat wspomina p. prof. dr. Stefan Bryla, jest ciągle aktualną. Mimo trudności widzących przez niektóre osoby, twierdząc, że rzecz ta da się przeprowadzić, tylko trzeba zaprzestać myślenia kategorjami dawnymi, trzeba odsunąć na bok interesu partyjne i osobiste trzeba zdać sobie jasno sprawę z tego, że przechodzimy reformę ustrojową, czy kto tego chce, czy nie chce i że my katolicy w Polsce przy tem przegrupowaniu musimy zająć swoje miejsce! Jest cały szereg spraw, które w zgodzie moglibyśmy omówić i wysunąć jako uzgodnione postulaty ludności katolickiej, tylko trzeba chcieć.

Tego ostatniego jednak zdaje się brakować. Jedni boją się, że Ch. D. rozplynie się w „Zjednoczeniu katolickim“, jakby Ch.

D. była nietykana świętością, inni wysuwają zastrzeżenie o charakterze programu jakiejś grupki politycznej z przystawionem hasłem: „była polska wieś zaciszna, była polska wieś spokojna“. — zapomina się zaś że idzie tu o rzecz bez porównania większą i donioślejszą niż, jakakolwiek grupa polityczna dziś istniejąca. Przypomnijmy też p. dr. Kuśnierz, z którym na te tematy nieraz długo dyskutowałem, że stawiałem to zagadnienie ponadpartyjnie i pozapartyjnie i silnie akcentowałem, że katolicy muszą się wreszcie zgodzić na pewne zasady, jako wspólne postulaty, bo jest rzeczą niedopuszczalną, ale i niestychaną, aby ludność polska katolicka, licząca w Polsce około 30 milionów nie doszła do głosu jako grupa jednolita o ustalonych zdecydowanych postulatach. Kładłem też nacisk na to, że nie

O kandydatury księży.

Jeden z wybitnych działaczy politycznych, księży, nadsyła nam następujące uwagi:

Kwestję tę poruszał już kilka razy „Głos Narodu“. Jest ona ważna, nie tylko ze względu na obecne warunki, w jakich znalazło się społeczeństwo polskie wobec nowej ordynacji wyborczej, ale także ze względów zasadniczych.

Obecna ordynacja wyborcza w znacznej mierze pozbawia szerokie masy obywateli tych praw, jakie im daje Konstytucja. Obywatele ci, którzyby chcieli spełnić obowiązek głosowania, znajdują się przeważnie w sytuacji trudnej, gdy się dowiedzą wreszcie, jakich to kandydatów wystawiło kolegium wyborcze. Akurat może żaden z nich nie odpowiadać uprawnionym do głosowania. Bo wbrew wszystkim programowym zapowiedziom, targi i zabiegi o mandaty odbywają się po staremu. Dwóch kandydatów na trzy powiaty, to rzecz niełatwa do uzgodnienia: któryż powiat zechce być „od macochy“? A coż zrobi ludność, gdy jej narzucą kandydata np. z Warszawy, którego ona na oczy nie widziała, nie o nim nie wie, i może przez całą kadencję wiedzieć nie będzie? Apetyty rosną, a miejsca mało. Zresztą nowe ciała parlamentarne będą miały charakter ekonomiczno-gospodarczy, cy podostatkiem.

wolno Akcji Katolickiej do walk politycznych mieszać.

Oczywiście to byłoby trudną rzeczą, aby takie postulaty katolickie ustalić? Propozycje takie czyniłem, jednak, jak widzę, teraz grunt jeszcze wymaga głębszej orki. Gdyby wszakże przewodnicy poszczególnych grup politycznych, mieniących się katolikami chcieli zebrać się na konferencję i w dyskusji próbowali uzgadniać poszczególne zagadnienia, możeby to nie było tak trudne? Na pozór nie, a jednak czytamy przecież głosy przedstawicieli grup politycznych, nie, oni nie chcą! Jakże mało szczerości i jak mało ducha katolickiego. Trzeba dużej, głębokiej orki i trzeba pracowników duchownych umiających dobrze plugi prowadzić, abyśmy wreszcie tak zgodnie o zagadnieniach społecznych i politycznych mogli dyskutować i tak daleko odłożyć wszelkie uprzedzenie jak tego wymagają zasady naszej wiary!

DR. BOL. ROZMARYNOWICZ.

więc powinni do nich iść w pierwszym rzędzie, ludzie którzy się na sprawach gospodarczych znają, by w tak pomniejszonej liczbie mogli skutecznie pracować.

W takich warunkach nie widzimy miejsca dla księży. Przyszły parlament będzie miał charakter jednostronny, a ksiądz znalazłszy się w nim, będzie musiał solidarnie głosować za wszystkim co rząd przedłoży. Jakikolwiek jego głos przeciwny, będzie głosem wołającego na puszczy, a tem więcej gdyby z konieczności znalazł się w opozycji, o ileby na nią było wogóle miejsce. Już były wszelakie doświadczenia pod tym względem, choćby w ostatnich dwóch Sejmach.

Jeżeli idzie o sprawy kościelne, to chyba najlepszym ich stróżem i opiekunem jest Episkopat, z którym rząd w państwie katolickim zawsze się liczyć musi.

Jeżeli zatem idzie o sprawę kandydatury księży, sądzimy, że nie mają one — o ileby gdzieś były wysuwane w tej ciżbie „na omastę“ — widoków powodzenia, ani też spodziewanych ewentualnych nadziei nie ziszczą. Raczej gdzie się trafi dobry człowiek świecki, a będzie chęć do głosowania poprzeć go. Duchowni mają gdzieś indziej pra-

Dr. W. K.

Stanowisko Kościoła katolickiego wobec III. Rzeszy.

OSTRE WYSTĄPIENIE WATYKAŃSKIEGO ORGANU W SPRAWIE SYTUACJI RELIGIJNEJ W NIEMCZECH.

Nawiązując do ostatniego okólnika ministra Goeringa, wzywającego władze lokalne do stosowania przeciw duchowieństwu, które jakoby nadużywa swego powołania do celów politycznych, wszelkich represyj legalnych, „Osservatore Romano“ wystąpiło z wielkim artykułem naczelnym, — omawiającym sytuację kościelną w Rzeszy. Z okólnika Goeringa można przypuszczać, że istnieje w Niemczech poważna liczba kapłanów, którzy wykorzystują, mimo konkordatu, stanowisko swoje dla celów politycznych. Takie oskarżenie jest zbyt ogólne i poważne, aby można zostawić je bez odpowiedzi, opartej na obiektywnym stwierdzeniu faktów. Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że zawarcie konkordatu przyjęte zostało z zadowoleniem przez episkopat, duchowieństwo i wiernych katolików. Niesłusznem przeto i niesprawiedliwym jest zarzucanie katolikom wystąpień politycznych, gdy oczywiście faktów, dowodzi, że idzie tu o sprawy religijne.

Jeśli jednakże w pewnych wypadkach znalazłoby się wystąpienie, co do których mogłyby być wysuwane zastrzeżenia ze strony państwa, naturalnym sposobem było poinformowanie o nich Stolicy Świętej, jak to wypadłoby w myśl konkordatu, a nie poruszanie przeciw rzekomemu niebezpieczeństwu politycznemu ze strony duchowieństwa katolickiego całego aparatu administracyjnego, policyjnego i sądowego. Goering oświadcza, że rząd narodowo-socjalistyczny pragnie pozostawać w pokojowych stosunkach z Kościołem, co udokumentował zawarciem konkordatu. Przyjmując dobrą wolę tej intencji, katolicy domagają się by konkordat był szanowany i aby unikano oświadczeń i dekrétów oficjalnych sprzecznych z tym konkordatem. Goering daje, że rząd narodowo-socjalistyczny gwarantuje integralność kościołów chrześcijańskich, a zatem i Kościoła katolickiego, za-

pewniając im opiekę, zaznacza, że minęły te czasy, kiedy władza państwowa nie wystarczała do obrony Kościoła przed szkodliwymi wpływami ruchu bezbożniczego.

Prawdą jest, że w konkordacie państwo przyjęło na siebie podobno zobowiązania, w praktyce jednak zobowiązania te są częstokroć gwałcone i państwo nie korzysta z swej władzy. Chociaż zwała się istotnie formy niewiary o tendencjach marksistowskich, zezwala się jednocześnie na inne ruchy antyreligijne w ten sposób, że umożliwia im się szeregienie wśród mas książek i pism wrogich Kościołowi. Inspiratorem i wodzem tej walki przeciw Kościołowi jest naczelny kierownik kultury i wychowania publicznego, który bez przeszkód używa swej władzy oficjalnej do ogłaszania własnych swych idei antychrześcijańskich jako nierozłącznych z programem narod.-socjalistycznym. Jeśli pod poprzednimi rządami ruch bezbożniczy wazył się na pożalowania godne ekscesy, tem niemniej wiernym pozostawała swoboda obrony swego dziedzictwa religijnego, dziś natomiast sytuacja pogorszyła się. Popiera się walkę z Kościołem katolickim i zabrania mu obrony, zezwalając na bezkarne głoszenie na zebraniach publicznych i oficjalnych kursach, że nauka chrześcijańska nie da się pogodzić z wypełnianiem obowiązków patriotycznych. Kiedy Rosenberg w książkach swych i cd czytanych atakuje złośliwie wiarę chrześcijańską i instytucje kościelne łącznie z państwem, na interwencję władz kościelnych odpowiada się że Rosenberg jest osobą prywatną. Kiedy natomiast wierni i biskupi protestują przeciw antychrześcijańskiej działalności Rosenberga, oświadcza się, że jest on wysokim dostojnikiem państwowym i wszelka reakcja przeciw niemu osądzona jest jako zbrodnia przeciw państwu.

Absurdalność takiej sytuacji staje się oczywiście, dla katolików niemieckich nie

ANTONI ROTHE

Fabryka świec kościelnych

poleca

znane ze swej dobroci wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74.

Rok zał. 1879

do zniesienia. Wobec istnienia konkordatu jest rzeczą niedopuszczalną, aby wysoki urzędnik państwowy opierał swe zadanie piarza i wychowawcy na ustawicznym publicznym łżeniu Głowy Kościoła katolickiego i instytucji papieża i stale nadużywał władzy swej dla zwykłej propagandy anty-chrześcijańskiej. Niedopuszczalnym jest, że w konkordacie obiecuje się przyjaźń i opiekę Kościołowi katolickiemu, później zaś pozwala się Kościołowi ten obrazować przez samego naczelnego dyktatora kultury i wychowania narodu. Niedopuszczalnym jest, że przypomina się Kościołowi przyjęte zresztą wypełnione przezeń zobowiązania, a jednocześnie ogłasza się jednostronne zarządzenia, jak dekret o sterylizacji, o zakazie działalności organizacji katolickich i inne, łamiące prawa i gwałcące wolność Kościoła uznane w konkordacie. Władza w ten sposób postępująca sobie jedynie samej przypisać winna, jeśli nieufność i oziębienie stosunków wciąż wzrasta w kołach wiernych Kościołowi.

W tekście świeżo ogłoszonego dekretu mówi się o katolicyzmie politycznym. Jest to stara formuła, jaką posługiwano się zawsze we wszystkich prześladowaniach Kościoła. Ponieważ jednak z formuły tej czy ni się punkt wyjścia dla zarządzeń oficjalnych, których skutków przewidzieć nie można, dobrze jest wyjaśnić nieporozumienie.

Kościół nie uprawia polityki w rozumieniu partyjnym, skoro jednak polityka tyka ołtarzy Kościoła, ma on wszelkie prawo do obrony.

Doniosłe problemy życia społecznego jakiegos narodu z jednej tylko strony są zagadnieniem materialnym, odnoszącym się do kompetencji władz świeckich, istnieje bowiem strona druga, znacznie ważniejsza moralna, której nie można gwałcić bez cba wy poważnych szkód społecznych, a jeśli mowa o moralności, twierdzić, aby Kościół nią się nie zajmował, oznacza niepojętowanie boskiej misji społecznej Kościoła, odrzucanie apostołstwa wtedy, gdy jest ono najbardziej potrzebne. Kościół wobec takich restrykcji ugiąć się nie może, albowiem jak powiedziano w encyklice „Quadragesimo anno“: „nie może zapominać i zaniedbywać powierzonego mu przez Boga obowiązku opieki i nauczania, zarówno w dziedzinie życia społecznego, jak i wszędzie tam, gdzie powstają i regulują się zagadnienia moralności“. Jest to prawo zasadnicze, przyznane Kościołowi w artykule pierwszym konkordatu. Goering oświadcza, że jest przeciwnikiem Kulturkampfu, dzięki jednemu Rosenbergowi i towarzyszom

Kulturkampf jest obecnie tragiczną rzeczywistością.

Jeśli pragnie się, by ustał rozdział i powrócił pokój religijny i zgoda dusz, koniecznym jest przywrócenie wiary w konkordat.

Kończąc „Osservatore Romano“ pisze, że Kościół nie wtrąca się do życia państwowego i nie wkracza na terytorium jego oddziaływania, lecz wzmacnia jego wartość i wpływa na rozwój, głosząc wieczyste normy życia jako źródło wszelkich praw i podstawę prawdziwej cywilizacji, normy, bez których nie można wznosić i zachować zdrowej i silnej państwowości. (KAP.)

Na ziemiach Rzeczpospolitej

Pożegnanie zasłużonego kapłana.

Andrychów w tych dniach pożegnał wielce zasłużonego działacza społecznego w osobie ks. dr. Stanisława Buchały, udającego się na probostwo w Skawinie. Kiedy przed 13 laty czcigodny ten kapłan przybył do Andrychowa, zastał go czerwonym, socjalistycznym, chrześcijańska bowiem organizacja robotnicza liczyła zaledwie kilku członków. Sprawa też nie była łatwa. Przez tyle lat siane w duszę robotnika poglądy socjalistyczne sprostować, to było zadanie, które ocenić zdoła tylko ten, kto wśród robotników pracował i poznał ich psychikę. Przez wytrwałą jednak pracę dokonał ks. dr. Buchała wiele: 800 prawie członków liczący Chrześ. Związek Zawodowy, 9 Oddziałów K. S. M. w parafii, to zasługa jego niezmordowanej pracy. To też samorzutna „proceda“ mężczyzn na dworzec kolejowy i ogólny szloch nie dzieci, — nie kobiet, — ale tych twardych socjalistycznych niegdyś robotników, był najlepszym dowodem, czym on był dla „braci robotniczej“.

Jak dokonywano oszustw z sianem w Grudziądzu.

Donieśliśmy wczoraj pokrótce o nadużyciach dostawców siana dla oddziałów wojskowych w Grudziądzu. Ponieważ po mieście krążyły fantastyczne pogłoski w sprawie oszustw, wydano w tej sprawie oficjalny komunikat, w

„Nie widziały jeszcze nase góry telo ceprów“.

Atrakcje Zakopanego ściągały nadal masy turystów.

(Od korespondenta K. D.).

W ciągu poniedziałku i wtorku napłynęły nowe fale uczestników „Tygodnia Gór“. Zakopane jest formalnie przepelnione. Ruch w mieście olbrzymi, trwa do późnych godzin w nocy. Hale wystawowe przepelnione są zwiedzającymi, którzy z zachwytem i pełnym uznaniem się razią się o eksponatach, zwłaszcza jeśli chodzi o wyroby przemysłu artystycznego drzewnego, ceramiki itp. Gromadnie zwiedzane jest również muzeum tatrzańskie im. dr. Chałubińskiego. Powodzeniem cieszą się wycieczki piesze i autokarami, urządzone przez Pol. Tow. Tatrzańskie. W poniedziałek naprzykład Giewont gościł ponad tysiąc ludzi! Wszystkie doliny tatrzańskie są przepelnione gośćmi. Na Halę Gąsienicową podążają istne pielgrzymki. „Nie widziały jeszcze nase góry telo ceprów“ — mówią górale.

Atrakcją atrakcyj są wieczornice urządzone pod gołęb niebem na stadionie, które codziennie ściągały masy ludzi. W poniedziałek grupa huculska odbyła swoją wieczornicę. Uderzały wszystkich barwne stroje huculów i huculek, którzy prezentowali się naprawdę pięknie. Na program złożyły się produkcje chóru „Czarnohora“ z Zabiego, który wykonał kilka piosenek huculskich. Grupy z Zabiego i Mikuliczyna pokazały bardzo ładne tańce przy muzyce huculskiej. Wszystkim podobał się zwłaszcza taniec huculów „Arkan“. Ponadto pokazana była gra na trombitach (długich na 3 metry wąskich, prostych trąbach).

Widać było duże zadowolenie wśród gości, którzy gorąco oklaskiwali szczególnie tańce, huculów.

Równocześnie odbyło się w sali Sokoła przedstawienie teatru regionalnego Rytardowej pt. „Podhale tańczy“.

Wszystkie imprezy odbywają się przy pogodzie, która w dalszym ciągu utrzymuje się.

Szczegóły wypadku na Giewoncie.

Szczegóły wypadku na Giewoncie, któremu uległ 16-letni Stanisław Brachowski z Kra-

kowa dnia 5 bm. przedstawiają się następująco:

Brachowski wybrał się przedpołudniem na wycieczkę, idąc ze Strążysk na Giewont t. zw. żlebem Kierora. Na Hali Strążyskiej dołączył się do niego przygodny turysta, z którym poszedł wymieniona droga. Około godz. 3 popoł. turyści dotarli do trudnego nieco przejścia, do progów, które trzeba było pokonać, wspinając się. Po minieciu drugiego proggu. Brachowski w pewnym momencie chwycił się skały, która oderwała się, powodując odparcie turysty od ściany. Brachowski zsunął się zrazu kilka metrów po stromym proggu, lecał potem 12 metrów w dół. W czasie upadku doznał on dotkliwego złamania nadudzia, rany głowy i rąk. Towarzysz zaś w tym czasie również znalazł się w przykłej sytuacji, bo wszedł w miejsce, skąd nie mógł się ruszyć. Po kilkunastu jednak minutach zdołał on wreszcie dotrzeć do nieszczęśliwego, któremu jednak nie mógł pomóc. Począł więc krzyczeć i wzywać pomocy. Przechodzący turyści z Bacugu usłyszeli wołania i niezwłocznie zaalarmowali Tatr. Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, które w składzie: kier. Oppenheima, dr. Paryskiego, członka Pogotowia, H. Bednarskiego, T. Pawłowskiego, Żuławskiego, Stopki i Majerczyka, ruszyło na pomoc nieszczęśliwym.

Dotarłszy do miejsca nieszczęśliwego wypadku, po złożeniu nogi w szynę i opatrzeniu ran, zniósł Pogotowie Brachowskiego do wylotu doliny Strążyskiej, skąd przybyła karetka Pogotowia, zawiozła nieszczęśliwego do szpitala klimatycznego.

Gdyby nie obecność towarzysza, zresztą przygodnego turysty, wypadek z pewnością skończyłby się katastrofalnie, gdyż Brachowski, mimo iż był przytomny, nie był w stanie wołać o pomoc! Również szczęśliwemu zbiegowi okoliczności należy przypisać ocalenie nieznanego turysty.

Przyczyną wypadku była kruchość skały (wapień) oraz brak doświadczenia w chodzeniu po partjach skał wapiennych.

pszożyńscy wystosowali do woj. władz szkolnych w Katowicach memoriał, w którym proszą o utworzenie dla szkół pszczyńskich etatu katechety katolickiego, któryby rozwiązał pomyslnie sprawę osobnych nabożeństw szkolnych i praktyk religijnych dla 1600 dzieci katolickich. Wobec braku księdza-katechety, dzieci te nie mają osobnych nabożeństw szkolnych. (KAP.)

KATASTROFA MOTOCYKLOWA. W Brodnicy między Katuszem a Doliną we Wsch. Małopolsce jadący na motocyklu dwaj studenci Uniw. Jag. Emil Nord z M. Schaechterem (w przyczepce) wyrócili się z maszyną z powodu nagłego zahamowania motocykla, któremu groziło wpadnięcie pod lokomotywę kolejki górskiej. Nord porwany przez wagon kolejki, został ciężko ranny i zmarł, Schaechter doznał lekkich obrażeń w kolana.

Z całego świata.

Przywieźli z Polski żywność, wywozili z Gdańska pamięć więzienia.

Sąd gdański rozpatrywał we wtorek w trybie przyspieszonym sprawę 7 handlarzy i handlarek, obywateli polskich z Pomorza, oskarżonych o przekroczenie gdańskich ograniczeń dewizowych. Handlarze ci przywozili na gdańskie targi tygodniowe żywność z Polski, za którą otrzymywali guldeny. Guldenów tych jednak Bank Gdański zmieniać nie chciał, twierdząc iż złotych nie posiada, wobec czego oskarżeni guldeny te zmieniali na złote u osób prywatnych, lub też starali się wywieźć do Polski drobne sumy w guldenach. Sąd skazał ich na grzywnę w ogólnej sumie około 5000 gld. z zamianą w razie niemożności zapłacenia na wysokie kary więzienia. Poza tem sąd wydał nakaz natychmiastowego aresztowania oskarżonych, którzy poprzednio zostali tylko zatrzymani przez policję na granicy. Sąd zarządził równocześnie konfiskatę 600 guldenów, będących w posiadaniu oskarżonych.

Atak robotników na koszary wojskowe w Brest.

W Brest w poniedziałek wieczorem doszło do nowych zajęć na ulicach miasta. Robotnicy usiłowali opanować prefekturę morską, lecz zostali rozproszeni przez marynarzy i żandarmów. Późno wieczorem przed koszarami wojsk kolonialnych zebrał się tłum robotników, którzy zaczęli wylamywać kraty. Wojsko musiało interwenjować. Około godziny

Co człowiek myśli?

Napewno nie umiem odpowiedzieć na pytanie, co człowiek myśli, ale postaram się odpowiedzieć na to, co ja myślałem i co myślę. Zależy to oczywiście od tego, o jakie sprawy chodzi.

Gdy się kochałem — byłem wówczas jeszcze młody — myślałem o kobiecie, w której się kochałem. Gdy byłem na wojnie, myślałem o tem, by się odznaczyć.

Teraz gram na Loterii Państwowej i myślę o tem, by wygrać.

Jestem już stary i myślę sobie: 13 sierpnia rozpocznie się ciągnięcie III-ej klasy. Trzy wygrane po 100.000 złotych i tyleż po 50.000. Wogóle blisko 2.000.000 zł. wygranych.

Kupuję sobie los i dlaczego właśnie ja nie miałbym wygrać?

23 władze stały się panem położenia. W szpitalu znajduje się 13 robotników, 5 żołnierzy i dwóch żandarmów.

Wykradali dziewczęta z Albanii

Kule przerwały ten nieczyny proceder.

Agencja Avala donosi: Grupa złożona z 14 mężczyzn uzbrojonych, prowadzących ze sobą 2 dziewczyny usiłowała w nocy na wtorek przekroczyć z Albanii granicę Jugosławii. Ponieważ grupa nie chciała się zatrzymać, żandarmeryja dała ognia, od którego padło zabitych 6 mężczyzn i 2 kobiety. Komisja jugosłowiańsko-albańska nie mogła ustalić personalijów osób zabitych. Zdaje się, że byli to zbierawcy z Jugosławii, lub Albanii, którzy wykradli dziewczyny z Albanii, chcąc je potajemnie przeprowadzić do Jugosławii.

—000—

KONGRES EUCHARYSTYCZNY W SZWAJCARJI. We Fryburgu szwajcarskim odbędzie się w dniu 1 września br. narodowy szwajcarski kongres katolicki, podczas którego m. in. zostanie odegrane widowisko pasyjne pt. „Misterium“. W tym samym mniej więcej czasie odbędzie się szwajcarski Kongres Eucharystyczny. (KAP.)

MSZA ŚW. NA SZCZYCIE MONT BLANC. W ostatnich dniach lipca odprawioną została na szczycie góry Mont Blanc uroczysta Msza św. w obecności kilku członków klubu alpinistów szwajcarskich „Amis Montagnards“. Po powrocie ze szczytu wysłano do Ojca św. depeszę hołdowniczą, w której doniesiono Papieżowi, że podczas nabożeństwa na górze Mont Blanc wznoszono do Boga gorące modły na intencję namiestnika Chrystusowego.

STROMBOLI ZIONIE LAWĄ. Z Messyny donoszą, że wulkan Stromboli wznosił swą działalność, wyrzucając wielkie ilości kamieni i lawy. Wśród okolicznej ludności panuje duże zaniepokojenie, chociaż dotychczasowe wybuchy nie wyrządziły jeszcze żadnych szkód materialnych.

W kilku zdaniach.

— Według ostatnich oficjalnych danych w katastrofie na kopalni bazytu w Złotej Górze pod Lignicą utraciło życie 10 osób.

— W Śniatynie 24-letni Jana Kamad, narzeczony 16-letniej Marji Papużyńskiej, po odmowie rodziców narzeczonej udzielenia zgody na małżeństwo, załaził dziewczynie 5 ciosów nożem w okolicę serca, poczem przebił się dwukrotnie. Stan obojga bardzo ciężki.

— Policja aresztowała Szymona Kuperberga ze Strzemieszyc, pasera, który poszukiwany przed dwoma laty przez policję, zbiegł do Belgii. Kuperberg sądził, że o nim zapomniano i wrócił.

— Nad jeziorem Narocz w dniu 10 i 11 bm. odbędzie się zebranie przedstawicieli Ministerstwa Komunikacji, urzędu wojewódzkiego, kuratorium oraz organizacji sportowych i turystycznych, na którym omówione będą potrzeby jeziora Narocz oraz potrzeby turystyczne.

— W poniedziałek we Lwowie popełnił samobójstwo wystrzałem w serce 47-letni Władysław Galewicz, pracownik Ubezpieczalni Społecznej w Żółkwi. Galewicz popełnił samobójstwo w obawie, że wkrótce w związku z ogólnymi redukcjami będzie pozbawiony posady. Osierecił on 13-letnią córkę.

— Na jadącego do Stoczka (pow. Mińsk Mazowiecki) na jarmark pachtarza J. Goldszajna, jego żonę i dwie córki napadli w nocy z niedzieli na poniedziałek bandyci z bronią w reku. Rabusie zranili nożem w plecy Goldszajna, woźnicę pobili kolbą rewolweru, kobiety steroryzowali i otrzymawszy od nich 1.100 zł. zbiegli.

— W Wilnie w kinie „Adria“ jeden z widzów złapał jakiegoś jegomościa za kark i krzycząc: „ja ci pokaż złodzieju“, począł go wyprowadzić z sali. Okazało się, że zatrzymany Edward Portak okradł przed kilku dniami mieszkanią Karola Jansona. Widz, który w sa-

siedztwie poznał złodzieja, był znajomym Jansona.

— Właściciel kawiarenki „Mon Plaisir“ przy ul. Kruczej w Warszawie, Wasiak, odpowiadał przed sądem za sfalszowanie kwitu do stawcy mięsa Tatarsa Abdula Eksanowa. W toku przewodu sądowego okazało się, że Wasiak podawał swym dość liczny klientom mięso końskie.

— Porwani zostali z granicy, uprowadzeni do Niemiec i osadzeni w więzieniu na Śląsku dwaj członkowie sportowej organizacji czeskiej partii narodowo-socjalistycznej.

— We Lwowie dostali się niewykryci sprawcy z piwnicy przez otwór kominowy do sklepu jubilerskiego A. I. Wolfa przy ulicy Hetmańskiej 6, gdy właściciel sklepu był na obiedzie, i skradli kosztowności za 15.000 zł.

— W poniedziałek w Hotosku Wielkim utonął ksiądz grecko-katolicki Andrzej Howicki, który kąpał się w stawie na terenie tamtejszego klasztoru Redemptorystów.

— Piotr Pelypiak, 35-letni robotnik po klótni w domu, pobiegł do lasu SS. Ormianek na Pochulance we Lwowie i powiesił się. — Przechodzący przez las N. Marusiewicz odciął wisielca i zdjął mu pętlę z szyi. Samobójca wkrótce przyszedł do siebie, zerwał się na równe nogi i uciekł do domu.

— W Warszawie zmarła trzecia ofiara tragicznego wybuchu gazu przy ul. Jasnej w Warszawie Marja Saniszewska. W chwili eksplozji znalazła się ona przypadkowo w sklepie, przybywszy w odwiedzin do koleżanki.

— W miejscowości Phenhera w prowincji Bihar 3 tys. Hindusów usiłowało zdobyć meczet. Policja brytyjska dała salwę karabinową w ich kierunku. 5 Hindusów zabitych, 7 odniosło ciężkie rany.

Studjum Katolickie dla inteligencji o „Rodzinie“.

Z polecenia Najdostojniejszego Episkopatu Polski urządza Naczelny Instytut Akcji Katolickiej w Polsce Katolickie Studjum o „Rodzinie“ dla inteligencji z całej Polski w dn. 2-6 września 1935 r. w Poznaniu w salach Uniwersytetu.

Program zebrań plenarnych: Ks. dr. K. Michalski, prof. Un. Jag. — „Rodzina i małżeństwo w świetle filozofii chrześcijańskiej“. O. J. Rostworowski T. J., red. — „Przegląd Powszechny“ — „Istota małżeństwa w pojęciu katolickim“. Mee. L. Domański, członek Komisji Kodyfikacyjnej R. P. — „Zasada nierozzerwalności małżeństwa“. Dr. Br. Dembiński, prof. Un. Pozn. — „Rodzina w dziejach Kościoła i kultury chrześcijańskiej“. Dr. K. Górski, docent Uniw. Pozn. — „Rodzina a kultura współczesna“. Dr. H. Dembiński, prof. Kat. Uniw. Lubelskiego — „Prawa i obowiązki Kościoła wobec małżeństwa“. Dr. Fr. Bosowski, prof. Uniw. Stefana Batorego — „Prawny stosunek nowoczesnego państwa do małżeństwa katolickiego“. Ks. dr. Szymański, rektor Uniw. Katolickiego — „Polskie prawo małżeńskie“. Dr. I. Czuma, prof. Kat. Uniw. Lubelskiego — „Potrzeba reform prawnych dla obrony rodziny“.

Pozatem wygłoszą referaty: na sekcji socjologicznej: dr. T. Szczurkiewicz, doc. U. P.; ks. dr. A. Wójcicki; dr. Andrzej Niesiołowski; dr. Marjan Wachowski. Na sekcji prawnej: dr. Czesław Martyniak, prof. K. U. L.; dr. Fr. Bossowski, prof. U. S. B. Na sekcji ekonomicznej: dr. Edward Taylor, prof. U. P.; dr. Ludwik Górski, prof. K. U. L.; dr. Leopold Caro, prof. Polit. Lwowskiej; dr. Czesław Strzeszewski, prof. K. U. L. Na sekcji kościelnej: dr. Zofia Włodkowska, dr. M. Sliwińska. Zarzeka, dr. Ludwika Dobrzyńska-Rybieka, prof. U. P. Po wszystkich referatach odbędzie się dyskusja.

Cena karty uczestnictwa 10 zł. Zgłoszenia przyjmuje oraz szczegółowe programy i informacje wysyła Naczelny Instytut Akcji Katolickiej, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22, IV p., tel. 59-23; konto PKO. 213-737. (KAP).

Komunikacja autobusowa w Alpach.

(Korespondencja własna „Głosu Narodu“)

Zürich w lipcu.

Szwajcarska poczta alpejska obchodzi w roku bieżącym stulecie swego istnienia. Od stu lat jeżdżą po najwyższych przełęczach alpejskich potężne żółte omnibusy, obecnie autobusy, rozwożące pocztę i pasażerów do odleglejszych zapadłych wiosczek i miast, do których nie dochodzi linia kolejowa. Po muzeach tutejszych stoją jako prastare okazy zabawne żółte omnibusy, wysokie i wywrotne zaprzęgane ongiś w czwórke rosłych koni, które powoli windowały się na strome górskie zbocza. Dziś, od czasu wojny, prymitywne te pojazdy zastąpiono nowoczesnymi autobusami marki Saurer, od 50 do 100 P. S., stosownie do liczby miejsc, która waha się od 8 do 25. Kursują one nie tylko w piękną pogodę, ale także w zimie nieraz w bardzo ciężkich warunkach, w zadympkę śnieżną, ślizgawicę roztopy. Autobusy te, zwane Schweizerische Alpenposten albo Schweizerische Kraftpost, podlegają pocztom a w szczególności tzw. Postkursinspektorat w Bernie i są niejako uzupełnieniem kolei szwajcarskich S. B. B., gdyż docierają tam, gdzie nie chodzą już nawet koleje górskie.

Jest to przedsiębiorstwo, zakrojone na wielką skalę i doskonale zorganizowane, punktualność ich zaś i regularność rozumie się sama przez się, gdyż są one jedynymi dostarczycielami pocztu do najdalszych miejscowości. Wiele autobusów ma połączenia na pociągi i postój ich wypada zwykle przy stacji kolejowej lub budynku pocztowym.

W zimie maszyna zaopatrzona jest w potężny stalowy plug, którym rozgarnuje pod czas jazdy śnieg do wysokości 30 cm. Jeżeli śnieg jest grubszy, trzeba dla przetworzenia drogi użyć specjalnych maszyn tzw. Schneeschleudermaschinen, które obsługiwane są też przez służbę pocztową. Jeśli zważymy, że w Alpach panują zimą piekielne zamiecie, że na przełęczach potrafi zwałić nie cztero, ale siedmiometrowy śnieg, jak to miało miejsce w roku bieżącym, — to zrozumiemy co za straszna praca łączy się z przetworzeniem dróg alpejskich. W pracy tej nie można ustać ani na dzień, gdyż takich warstw śniegu żadna maszyna nie mogłaby potem ruszyć. Wspomnieć należy, że Julierpass, przełęcz wiodąca z St. Moritz do Chur przez Alpy na wysokości 2300 metrów, była ubiegłej zimy cały czas otwarta dla komunikacji autobusowej. — Przychodziły te wielkie wozy do Chur białe od śniegu, rozgrzane, ale triumfujące nad zimą i zamieciami. Sezon letni dla komunikacji alpejskiej zaczyna się dopiero z dniem 15 czerwca, termin ten zależy jednak od robót przy torowaniu śniegów, leżących na niektórych przełęczach grubą warstwą do późnego lata. S. B. B. wydaje w tym czasie rozlepiane na wszystkich dworcach i pocztach mapki górskie z wytrasowanymi szlakami. Wolne dla przejazdu samochodami są znaczone linia czerwona, zdane do użytku szosy tylko przy pomocy lanuchów, linia przerywana, — wreszcie od cinki niebezpieczne spowodu lawin, — kropkowana.

W ten sposób automobilisci, także prywatni, oraz goście chcący udać się w górską drogę, są stale poinformowani o stanie szos. W tej chwili kursują już autobusy na wszystkich liniach do Furki i Grimsel włącznie. Ostatnich 10 dni upałów wytopiło sporo śniegów w Alpach.

Autobusy pocztowe wydają regularnie rozkłady jazdy, których można trzymać się ściśle jak rozkładów kolejowych. Bilety zamawia się zwykle naprzód w urzędach pocztowych, wpłacając odpowiednią kwotę za miejsce. pocztą zaś przesyła pieniądze do odpowiednich odcinków i ich stacji. W ten sposób pasażer może sobie zawsze wybrać

dowolne miejsce w wozie i spokojnie na niego czekać.

Szoferzy tych autobusów stoją pod najsurowszą kontrolą, nie wolno im pić i palić a przed każdym nowym sezonem wypróbowuje się ich na nowo. Za najmniejsze przekroczenie surowego regulaminu zostają natychmiast usunięci. Dzięki tym obostrzeniom (dotyczy to także szoferów aut prywatnych) w Alpach szwajcarskich zachodzi bardzo mało wypadków, a poza tym turysci są na każdą jazdę ubezpieczeni.

Co do cen, są one naogół wyższe niż ceny kolei. Podozas, gdy na kolejach tutejszych cena za kilometr jazdy wynosi 6 i pół centima, w autobusach opłaca się 20 cts. za kilometr jazdy na trasach nizinnych, zaś w górach, zwłaszcza w sezonie taksa wynosi 50 cts. za km. Taryfa autobusowa została i tak w roku bieżącym mocno obniżona (do 44 proc.), skasowano natomiast dotychczasowe bilety okrężne i abonamenty. — W tym stosunku kosztuje np. odcinek Pagg—Vättis, liczący 15 km. i prowadzony na wysokości 960 m. n. p. m. — 3 fr. 90 cts. przejazd Airolo — St. Gotthard — Andermatt (odległość 26 km., wysokość 2.094 m., czas jazdy godzina 40 min.), 6 franków, przejazd Brig — Simplon — Iselle (47 km. wys. 2.008 m. czas jazdy 3 godz.) 10.70 frs.

Jest to jazda nader wygodna, szybka a przede wszystkim wspaniała. Kto nie był w Alpach, zna zapewne z licznych fotografii i opisów zawiłe pętle serpentyn szos górskich, wdzierających się zuchwale w nagie skały. Jak silny jest ruch na pocztowych odcinkach alpejskich przykład w tem, że od 18 czerwca do 23 września ubiegłego roku autobusy przewiozły 368.283 gości, czyli przeszło 100.000 więcej niż w sezonie letnim 1933.

Mijania autobusów dotyczą specjalne przepisy. Mają one pierwszeństwo przed samochodami prywatnymi i motocyklami, wolno je mijać na wirażach nad przepaściami tylko od strony urwiska, w miejscach trudnych lub zwężonych przez zwały śnieżne auto prywatne czy motocykl musi cofać i puścić naładowany gośćmi, ciężki autobus.

Szosa górskie w Alpach są oczywiście nie asfaltowane, zwirowane i to bardzo grubym szutrem, tak że nieraz na stromych odcinkach koła obracają się w miejscu i oporna nie może zaciepić o nierówną nawierzchnię. Na nizinach natomiast ma Szwajcaria znakomite szosy asfaltowane i betonowe, po których latają bez ograniczenia szybkości różnego rodzaju auta. Ruch samochodowy rośnie szybko z roku na rok i obecnie mała Szwajcaria (4 i pół miliona mieszkańców) ma w obiegu blisko 100.000 samochodów prywatnych przy 1.500 autobusach, 20.000 autobusach ciężarowych, około 1.000 traktorów i 40.000 motocykli.

W roku 1934 przybyło 16 aut tutejszych 2.111 niemieckich, 1.420 francuskich, 1.121 włoskich, 47 austriackich, 37 belgijskich, 1.061 angielskich, 3.518 z U. S. A. i 3 inne. z marek niemieckich najwięcej się tu widzi Mercedes i Opel, z francuskich Amilkar i Peugeot, z włoskich Fiat i Lancia a także Balilla, z U. S. A. Ford, Chrysler, Buick. Najwięcej aut posiada Zürich, na drugim miejscu stoi Bazylea, potem Genewa, Lozanna, St. Gallen, Winterthur itd. Wszystkie główne ulice miast zalegają całe sznury aut; koni z wyjątkiem mleczarskich spasionych i rosłych, nie widzi się już wcale. Auto posiada tu każdy zamożniejszy obywatel, a że podatki są niewygórowane, benzyna tania (dotychczas litr 36 cts. będzie jednak 42), a szosy znakomite, uważają je za przedmiot codziennego użytku.

W tej chwili trwa w Zürichu oryginalny „tydzień milczenia“, autom nie wolno trąbić, przechodnie muszą podwójnie uważać na przejściach, chodzi o propagandę gniebienia hałasu ulicznego. Już w zeszłym tygodniu policja rozdawała ulotki przechodniom, zaznajamiające ich z tygodniem milczenia. Dla powszechnego bezpieczeństwa ilość policji zwiększono w czwórnasób. Zwracają oni uwagę na wszystkich rogach i skrzyżowaniach ulic tak pędzącym lub trąbiącym autom, jak nieostrożnym przechodniom.

Dla nas Polaków, u których niestety automobilizm stoi na szarym końcu, obserwacja tutejszego żywego ruchu automobilowego jest nader ciekawa.

MARJA SANDOZ.

Radio.

„ŻYCIE WÓD SŁODKICH W LECIE I ZIMIE“. Podobno jak na stałym lądzie, tak i w wodzie istnieją okresy, które są bardziej lub mniej pomyślne dla rozwoju życia organicznego. Przyroda wyposażyla zwierzęta i rośliny w cudowne zdolności przystosowywania się do zmieniających się warunków, do zmian temperatury, do wysychania wód w lecie, do zamarzania w zimie itp. O tych ciekawych przemianach najrozmaitszych a zawsze tak bardzo celowej formie przystosowania się do zmienionych warunków bytowania roślin i zwierząt wód słodkich będzie mówił przez radia prof. dr. Kazimierz Simm w piątek 9 bm. o godz. 16 w odcyście pt. „Życie wód słodkich w lecie i zimie“.

„PRZYRODNIK NA URLOPIE“. My ludzie miasta, o ile kochamy przyrodę, staramy się w ciągu lata wykorzystać swój urlop, aby nawiązać znów zerwaną z nią w ciągu długich zimowych miesięcy nie porozumienia. Z natury rzeczy zetknięcie się nasze z przyrodą jest tylko powierzchowne; innymi oczami patrzy przyrodnik, a o tem, w jaki sposób — opowie przez radio prof. Stanisław Sumiński w swej pogadance pod tyt. „Przyrodnik na urlopie“, którą usłyszymy w piątek 9 bm. o godzinie 18-ej.

KONCERT RACHMANINOWA

W PROGRAMIE RADJOWYM WE CZWARTEK 8. VIII. O GODZ. 21.

Programy stacji radiowych. Piątek, dnia 9-go sierpnia 1935.

Kraków. (293.5 m). Godz. 6.30 Transm. z Warszawy; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskaźniki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy i Poznania; 13.30 Transmisja z Warszawy; 15.15 Transmisja z Warszawy; 15.30 Płyty; 16 Transmisja z Katowic, Lwowa i Warszawy; 17 Kwintet w wykonaniu krakowskiego Tow. Muzycznego; 17.25 Transmisja z Warszawy; 18.30 Skrzynka ogólna; 18.40 Chwilka społeczna; 18.45 Płyty; 19.05 Program na dzień następny; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Transmisja z Warszawy; 20 Pogadanka; 20.10 Tr. z Wilna i Warszawy; 22.06 Wiadomości sportowe; 22.10 Płyty; 23 Transmisja z Warszawy; 23.05 Ordo nowna wśród murzynów (płyty).

Lwów. (377.4 m). Godz. 16.15 Koncert orkiestry T. Serejńskiego; 16.35 Pogadanka dla chorych w opracowaniu ks. kap. M. Reksa; 20 Tygrys — feljton prof. Z. Reissa.

Warszawa. (1839.3 m). Godz. 6.30 Pieśń „Kiedv ranne wstają zorze“; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Płyty; W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogadanka sportowo-turystyczna; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.03 Wiadomości meteor.; 12.05 Dziennik południowy; 12.15 Koncert dla naszych letników i uzdrowisk; 13 Chwilka dla kobiet; 13.05 Koncert z Poznania; 13.30 Z rynku pracy; 15.15 Przegląd gieldowy; 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim; g. 15.30 Płyty; 16 Odczyt z Katowic; 16.15 Koncert ze Lwowa; 16.35 Pogadanka dla chorych ze Lwowa; 16.50 Codzienny odcinek prozy. 17 Koncert kameralny z Krakowa; 17.25 Koncert orkiestry P. R.; 18 Przyrodnik na urlopie — reportaż; 18.15 Cała Polska śpiewa; 18.30 Skrzynka ogólna; 18.40 Chwilka społeczna; 18.45 Płyty; 19.05 Program na dzień następny; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Recital śpiewaczy; 19.50 Aktualny monolog; 20 Skrzynka rolnicza; 20.10 Reportaż z Wilna; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 21 Koncert symfoniczny orkiestry P. R.; 22 Wiadomości sportowe; 22.10 Muzyka salonna (płyty); 23 Wiadomości meteorologiczne; 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Katowice. (395.8 m). Godz. 15.15 Gielda zbożowo-towarowa; 16 Życie wód słodkich w lecie i w zimie — odczyt; 18.30 Nowe polichromie w kościołach Śląska — odczyt; 18.45 Koncert; 20 Porady radiotechniczne.

CZYTELNICY!

Zadajcie „Głosu Narodu“ we wszystkich kawiarniach restauracjach i na dworcach kolejowych!

Od wtorku dnia 6 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Sensacja pierwszej klasy!!!

CZŁOWIEK O STU MASKACH

w nieustannem zaciekanieniu!!! — Wybrzeże Francji, bezdnie Atlantyku! — w gł. rolach: Ketti Gallian oraz nosobienie Spencer Tracy wspaniale film szpiegowski stał się powszechną sensacją Europy i Ameryki! — Ceny popularne dla wszystkich: 50 gr., 1 zł. i 1-30 zł. — Najchłodniejsze i najlepiej wentylowane kino w Krakowie!

To słychać w Krakowie.

SIERPIEŃ.

Czwartek 8: Cyrjaka m., Emiljana b. wyzn., Se-wera kapł.
Wschód słońca 4.21, zachód 19.11.
Długość dnia 14 godzin i 50 min.

Piątek 9: Jana Vianney k. w., Romana żołn. męcz.,
Marceljana męcz.
Wschód słońca 4.22, zachód 19.09.
Długość dnia 14 godzin i 47 min.

—:000:—

P. WOJEWODA KRAKOWSKI WL. RACZKIEWICZ wyjechał na objazd powiatów: myślenickiego, limanowskiego i nowosądeckiego. W podróży towarzyszy p. nacz. Wydziału Małasyński.

IMPORT TOWARÓW SEZONOWYCH. — Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadamia firmę, że w związku z częstym wypadkami niewykupowania przez importerów pozwoleń przywozowych na towary sezonowe, zarządziła Centralna Komisja Przywozowa w Warszawie, aby importerzy wymieniali w podaniach termin, do którego przywóz danego towaru jest dla nich aktualny.

ZNOWU ZATRUCIE GAZEM ŚWIETLNYM. W jednym z mieszkań przy ul. Lea 12 A zatruci się gazem świetlnym w nocy z wtorku na środę 23-letnia służąca Bronisława Piorkówna. Wezwany lekarz Pogotowia stwierdził zgon. Narazie nie wiadomo, czy mamy do czynienia z przypadkiem czy też z samobójstwem.

POTRĄCONA PRZEZ AUTOBUS. Na pl. Zgody wpadła wczoraj rano pod autobus 19-letnia fryzjerka Aniela Pajakówna. Piaszowska 19. odnosząc szereg ran ogólnych. Lekarz Pogotowia odwiózł ją do szpitala.

POBITY PRZEZ NIEZNANYCH OSOBNIKÓW, został wczoraj o godz. 9 rano na ul. Zwierzynieckiej kupiec Gaudyn Tadeusz, zam. Król. Jadwigi 78. Doznał on szeregu ran głowy.

DOROŻKARZ WPADŁ POD DOROŻKĘ. W środę rano u zbiegu ulic Franciszkańskiej i Grodzkiej przejeżdżająca dorożka potrafiła 86-letniego staruszka, który jak się później okazało był swego czasu dorożkarzem. Ofiara wypadku nazywa się Wawrzyniec Żyła. Doznał on poważnych ran na głowie i potłuczenia lewej nogi. Lekarz Pogotowia rat. odwiózł Żyłę do szpitala.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Rewolucja śmiechu“ (Shirley Temple).
WANDA: „W sidłach szantażysty“.
APOLLO: „Na fali wspomnień“.
SZTUKA: „Człowiek o stu maskach“.
UCIECHA: „Paryskie szaleństwo“.
SŁONKO: „S. O. S.“ — „Bandyta detektyw“.
ADRIA: „Śluby ulańskie“.
PROMIEN: „Teraz i zawsze“ — „Porwanie“.
BAGATELA: „Wybuchowa blondynka“ — Na scenie rewja: „Frontem do morza“.

—:000:—

Z TEATRU „BAGATELA“. W dniu dzisiejszym wystawia teatr „Bagatela“ nową rewię p. t. „Frontem do Morza“, w której jest wszystko prawdziwie piękne, a więc pastele, pełne specyficznego nastroju dekoracje, piosenki śpiewane przez cały zespół, oraz tańce.

Poznajmy stolicę.

Celem zrealizowania hasła „poznajmy stolicę“ Liga Popierania Turystyki i Związek Propagandy Turystycznej m. st. Warszawy, organizują na dni 14, 15 i 16 sierpnia 1935 roku zjazd do Warszawy. Uczestnicy zjazdu za okazaniem karty uczestnictwa korzystają:

z 80 proc. zniżki kolejowej w drodze powrotnej, z 25 proc. zniżki ceny biletu na tramwajach miejskich, z 50 proc. zniżki wstępu na Wystawę Budowlano-Mieszkaniową BGK, z bezpłatnego udziału w wycieczce po mieście, organizowanej przez Związek Propagandy Turystycznej m. st. Warszawy, z 40 proc. zniżki ceny wstępu do teatrów Wielkiego, Narodowego i Letniego, z 25 proc. zniżki ceny wstępu do Operetki „Wielka Rewja“ z 66 proc. zniżki ceny wstępu na Wysegi Konne (tylko od biletów 3 złote) oraz szeregu dalekoidących zniżek do zbiorów i muzeów. Karty uczestnictwa w cenie zł. 2.20 sprzedają wszystkie placówki „Orbisu“ i „Wagons-List Cook“.

Nowe połączenia z Poronina do Zakopanego.

Z okazji „Tygodnia Gór“ uruchamia Dyrekcja kolejowa w Krakowie od dnia dzisiejszego do 18 bm. włącznie następujące połączenia: z wagonami 3 klasy między Poroninem a Zakopanem: Poc. Nr. 517 odejście z Poronina o 9.05, przybicie do Zakopanego o 9.17. Pociąg Nr. 517 odejście z Zakopanego o 15.40, przybicie do Poronina o 18.48. Poc. Nr. 529 odejście z Poronina o 15.50, przybicie do Zakopanego o 18.02. Poc. Nr. 42 B odejście z Zakopanego o 22.35, przybicie do Poronina o 22.45.

Jak żydzi krakowscy niszczą swych katolickich wierzycieli.

(B) Pogłębiający się kryzys dotarł nawet do kieszeni żydowskich. Firmy żydowskie przed kilku laty bogate, załamują się obecnie i bankrutują. A jednak zmysł żydowski oszukańczy, znalazł sposób na pozor ustawowo legalnego wykreślenia się z groźnej sytuacji, jak powiada stare, rejsowskie przysłowie: „Sianem z piwnicy“.

Dużo pieniędzy katolickich rozpozyczanych jest żydom, bo... niestety, my raczej ufamy żydom i katolik z większym zaufaniem pożyczą pieniądze, albo da na kredyt towar kupcowi żydowskiemu, jak katolickiemu. Utało się mniemanie, że żyd kupiec, jest sprytniejszy od katolickiego. Niestety zapominamy, że może jest i sprytniejszy, ale napewno często nieuczciwszy i zawsze jak to podają: „Żyd kiwnie goją“.

Obecnie, gdy nastąpił na kupiectwo żydowskie ciężki kryzysowy czas, kupcy żydowscy urządzają się następująco: Gdy kupiec-żyd zda sobie sprawę, że jego sytuacja jest beznadziejna to jest, że jego zobowiązania grubo przewyższają wartość posiadanych towarów, porozumiewa się z rodziną najbliższą (teściem, szwagrem) i wystawia weksle, oczywiście weksle fikcyjne, na które nie pobrał ani grosza. Ci krewni (z fikcyjnymi weksłami), dają te weksle do protestu, a gdy nakaz płatniczy staje się prawomocny, otrzymują sądowy tytuł wykonawczy i komornik zajmuje na wniosek wierzycieli (tych właśnie posiadaczy fikcyjnych weksli) ruchomości w mieszkaniu i towary w sklepie. Po upływie 14-dni od dnia zajęcia, ci fikcyjni wierzyciele stawiają wniosek o sprzedaż zajętych ruchomości i towarów z wolnej ręki. Komornik wzywa biegłego, który zajęte ruchomości i towary szacuje, a fikcyjni wierzyciele na podstawie fikcyjnych weksli „kupują“ wszystko i nie raz — jakkolwiek kwota na fikcyjnych wekslach przenosi wartość szacunkową zaję-

tych ruchomości i towarów — łaskawie zrzekają się dopłaty, zabijając „biednego“ kupca, który zbankrutował. Po dokonaniu tej „uczciwej“ transakcji, która wobec liter prawa jest napozór bez zarzutu, zostaje zmieniona firma, świadectwo przemysłowe i tak zwany „patent“. Ilni wierzyciele, (za-zwyczaj nie-żydzi) dowiadują się po niewczasie o swej katastrofie. Wszystko, co pożyczali „sprytnemu“ kupcowi żydowskiemu, albo dali na weksle w towarze, stracili. Ostatnim etapem tej tragikomedji jest przysięga manifestacyjna „zbankrutowanego“ kupca-żyda.

Jeśli teraz zsumujemy końcowy rezultat finansowy, to okaże się że zbankrutowany kupiec-żyd zbankrutował się, a „glupie“ „goje“ stracili wszystko co mieli.

Bankrut wysyła żonę i dzieci na letnisko, za pieniądze naiwnych chrześcijan, w duchu nie tylko nagrywając się z cudzej naiwności, ale nawet wedle nauki talmudu ma zasługę, że „niewiernego“ oszukał tak sprytnie i wedle ustaw praworządnie.

Byłby więc najwyższy czas, aby wytwórcy katolicy nie dawali na kredyt swych wyrobów żydom, aby katolicy na-ownie nie pożyczali żydom gotówki, choćby pod „najpewniejszą“ gwarancją. Ci zaś katolicy, którzy mają pożyczone pieniądze u żydów lub oddany towar na kredyt, niechaj starają się jak najrychlej wycofać jedno i drugie, bo łatwo mogą stracić wszystko.

Czasy ciężkie katolickie firmy bankrutują faktycznie i nadza zagląda do naszych domów. Tymczasem żydzi chytrze i przyznać należy umiejętnie, choć nieuczciwie wyzyskują kryzys, nie tylko nie tracąc, ale nawet zyskując na ogólnej nędzy.

Czy nie byłoby wskazaniem, aby miarodajne czynniki pomyślały nad tak ważną sprawą?

Zmiana wśród duchowieństwa Archidiecezji Krakowskiej.

W dniach ostatnich nastąpiło w Archidiecezji Krakowskiej szereg zmian wśród Duchowieństwa.

Rokietą i mantoletem odznaczony został Ks. Władysław Rychlik, proboszcz w Radozycy.

Instytuowany na probostwo w Tłuczani Ks. Wojciech Karabula.

Administratorami mianowani: Ks. Klemens Niegłos w Bielnówce, Ks. Jan Lupa w Skotnikach, Ks. Dr Stanisław Buchała w Skawinie, Ks. Stanisław Maślak w Paczółtowicach, Ks. Józef Zastawniak w Mogile, Ks. Wojciech Krzyżak w Bachowicach.

Ekspozytem mianowany: Ks. Leopold Bukowski w Krzeczowie.

Katechetami mianowani: Ks. Władysław Chowaniec w Andrychowie, Ks. Stanisław Dąbrowski w Krakowie, Ks. Franciszek Czarnota w Borku Fałęckim.

Księża Wikariusze przeniesieni: Ks. Bajer Andrzej z Morawicy do Wielewicy, Ks. Dr Boher Piotr do parafji św. Szczepana w Krakowie, Ks. Bzowski Leon z Choczni do Białej, Ks. Grohs Władysław z Miłówki do Czerniechowa, Ks. Kasprzyk Kazimierz z Cieżkowie do Mogilan, Ks. Krzewski Fr. z Nowej Góry do Jaworzna, Ks. Magiera Władysław z Poronina do Mucharza, Ks. Rutana Jan z Mogiły do Miłówki, Ks. Silan Andrzej z Łętowni do Niedźwiedzia, Ks. Fr. Studeniewicz z Dziekanowic do Wróblowic, Ks. Szafraniec Władysław z Wróblowic do Nowej Góry, Ks. Szarek Jan z Jaworzna do Dąbrowy (par. Jaworzna), Ks. Zajda Fr. z Ujsoł do Łętowni, Ks. Zapala Józef z Bachowic do Andrychowa, Ks. Zwardoń Józef z Mucharza do Świątnik Górnych, Ks. Żądło Mikołaj z Białego Kościoła do Jelesni.

Przeniesieni: Ks. Gabryl Franciszek z Czerniechowa do Kurji Metropol. w Krakowie, Ks. Bajer Stanisław z Babie do Szezakowej.

Nowowyświęceni księża mianowani wikariuszami: Ks. Ciepiela Franciszek w Babicach, Ks. Dowsilas Józef w Oświęcimiu, Ks. Gigoń Antoni w Dziekanowicach, Ks. Leśniak Andrzej w Ujsołach, Ks. Ostafin Franciszek w Cieżkowicach, Ks. Piela Franciszek w Choczni, Ks. Syrek Józef w Morawicy, Ks. Zyżański Franciszek w Osiecku.

Zwolenieni: Ks. Marszałek Jan z ekspozytury w Skotnikach, Ks. Lichoń Józef i Ks. Świąder Józef z duszpasterstwa we Francji, Ks. Juras Stanisław z ekspozytury w Krzeczowicach, Ks. Polony Władysław z wikariatu w Mogilanach.

Mianowani: Ks. Marszałek Jan kapelanem zakładu dla obłąkanych w Kobierzynie, Ks. Polony Władysław kapelanem klasztoru Karmelitanek Bosych w Krakowie (na Wesołej).

Przedstawieni na probostwa: Ks. Górkie wicz Adam w Makowie, Ks. Łabędź Konstanty w Czarnym Dunajcu, Ks. Frączek Ludwik w Zalasie.

Tajemnicza strzelanina na Osiedlu.

W nocy z poniedziałku na wtorek około godz. 2 mieszkańcy ul. I Osiedle Oficerskie zbudzeni zostali odgłosem strzałów rewolwerowych. Jak się okazało na środku tej szerokiej ulicy, w pobliżu końcowego przystanku tramwaju nr. 5, toczyło walkę rewolwerową czterech osobników. Podzieleni oni byli na dwie grupy, po dwóch. Obie partie zasypywały się nawzajem gradem kul. Widocznie jednak żaden nie odniósł poważniejszych ran, gdyż po zużyciu zapasów amunicji tajemniczy osobnicy znikli pod osłoną ciemności, korzystając z tego, że w pobliżu nie było żadnego posterunkowego P. P.

Wypadek ten jest najlepszą ilustracją fatalnych stosunków bezpieczeństwa, panujących na peryferiach Krakowa. Jest rzeczą niesłychaną fakt załatwiania przez metę społeczne porachunków osobistych przy pomocy rewolwerów na ulicach miasta. Na kradzie miasta zwłaszcza porą nocną winny władze bezpieczeństwa baczniej zwrócić uwagę.

—:0000:—

WYCIECZKA DO CZERNEJ I TENCZYŃKA.

W niedzielę 11 bm. wyjedzie z Krakowa pociąg popularny do Krzeszowic. Odjazd z Krakowa w niedzielę o godz. 9.25, przyjazd do Krzeszowic o godz. 10.24. Odjazd z Krzeszowic o godz. 20.40, przyjazd do Krakowa o godzinie 21.26. Cena karty uczestnictwa 1.50 zł. W programie: Indywidualne wycieczki do Tenczyńska i Czernej.

—:000000:—

Dziś i codziennie w kinie SWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 26.

Tel. 182-01.

Od czwartku, dnia 8-go sierpnia 1935 roku. Prawdziwa rewelacja w dziedzinie humoru, żartu, piosenki i najdowcipniejszej treści

Rewolucja śmiechu Shirley Temple

Boles, Warner Baxter, James Dunn, George O'Brien.

W programie nadto doskonała komedia p. t.: „Czterech dżentelmenów“

Rekordowy program dla wszystkich.

Przedstawienia codziennie od godziny 5-tej. W niedzielę od godziny 3-ciej popołudniu.

Ceny miejsc porankowe!

Po spowiedzi wyjawili sprawców zbrodni

W październiku 1933 r. z rzeki Szreniawa w pow. miechowskim wyłowiono zwłoki 40-letniej Józefy Kozikowej z Proszowic. Na podstawie zeznań świadków, niejaki Noconia i Marynowskiej ustalono wówczas, że denatka popełniła samobójstwo.

Onegdaj na posterunek policji państwowej w Miechowie zgłosił się mieszkaniec wsi Zagrody pow. miechowskiego, niejaki Kazimierz Bobka, oświadczając, że Kozikowa została utożsamiona przez Noconia i Marynowską z zemsty. Jedynym świadkiem zbrodni był Bobka, lecz w obawie zemsty milczał. Przybyli oświadczyć, że w czasie spowiedzi książdz spowiednik skłonił go do wyjawienia prawdy. Noconia i Marynowską aresztowano.

ZATRULI SIĘ SPIRYTUSEM METYLOWYM.

W Zablociu pod Żywcem wydarzył się onegdaj wypadek śmiertelnego zatrucia się trzech osób spirytusem metylowym. Ofiarą za-trucia padli nalogowi pijacy. Dwaj zmarli, zaś 3-go w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Sport

Wisła remisuje z Ulpesti.

We wtorek odbył się w Krakowie międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy czołową drużyną węgierską Ulpesti a Wisłą. Krakowska drużyna uzyskała duży sukces w postaci wyniku remisowego 1:1 (1:1). Gra bardzo żywa i interesująca, przyczem atak Wisły jak i Węgrów zaprzęcał szereg dogodnych pozycji podbramkowych.

Prowadzenie uzyskał dla Węgrów Vincze w 16 minucie, wyrównał w 27 min. Habowski. Bramka ta spotkała się z protestem Węgrów, gdyż sędzia odgwiżdżał ją choć piłka nie przekroczyła linii bramkowej.

Po przerwie zaznaczyła się przewaga Węgrów. W 37 minucie Kopeć został sfau-lowany na polu karnym, za co sędzia pod-dyktował karny. Węgrzy protestują, a bramkarz ich obraża sędziego, wobec czego sędzia p. Sławiński odgwiżdża zawody i opuszcza boisko. Po 10-minutowych targach między graczami i kierownictwem obu drużyn, bramkarz opuszcza boisko, a sędzia po-wraca. Rzut karny utrzymany przez sędziego strzela Obtułowicz, umyślnie w aut.

E. K. S. - mistrzem Polski w waterpoolu.

We wtorek odbył się w Warszawie decydujący mecz o mistrzostwo Polski w Waterpoolu pomiędzy EKS. a warszawskim AZS. EKS odniósł spodziewane i wysokie zwycięstwo 7:4 (4:0). Mecz ten miał decydujące znaczenie dla drużyny Śląskiej, która w ten sposób zdobyła już definitywnie tytuł mistrza Polski w Waterpoolu.

Kto dotychczas zdobył puchar Davisa.

Walki o puchar Davisa rozpoczęły się przed 35 laty w 1900 r. kiedy to p. Dwingi F. Davis ufundował specjalny puchar srebrny na którym miały być wyrze co rok nazwiska zawodników zwycięskiego państwa. Początkowo rozgrywki o puchar odbywały się jedynie między Anglią i Ameryką, potem przyłączyły się Australia i Belgia, a począwszy od roku 1932 udział biorą przeciętnie przedstawiciele 30 narodów świata.

Dotychczas puchar zdobyły tylko 4 państwa: Ameryka zdobyła go 11 razy, Anglia 8, Australia 7, a Francja 6.

Życie gospodarcze.

Koszty utrzymania wzrosły.

W lipcu r. b. dał się zauważyć dość znaczny wzrost kosztów utrzymania, wywołany podrożeniem cen żywności. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, ogólny wskaźnik kosztów utrzymania w Warszawie rodziny robotniczej, biorąc za podstawę rok 1928 = 100, wynosił w lipcu 65.7 wobec 63.8 w czerwcu r. b., czyli wzrósł o 3 proc. Zauważyć należy, że wskaźnik w lipcu poprzedniego roku był nieco wyższy, wynosił bowiem 65.9.

Wskaźnik cen żywności wzrósł bardzo poważnie, gdyż o 5.9 proc., wynosił bowiem w czerwcu 49.6, a w lipcu r. b. 52.6.

Ogólny wskaźnik kosztów utrzymania rodziny pracowników umysłowych w Warszawie wynosił w lipcu r. b. 70.7 wobec 70.3 w czerwcu r. b., wzrósł więc tylko o pół proc. Ogólny wskaźnik w lipcu 1934 r. nie odbiegał zbytnio od wskaźnika tegorocznego i wynosił 70.5.

Konsumcja piwa maleje.

Według danych Związku Browarów i Słodowni R. P., spożycie piwa w lipcu r. b. było mniejsze niż w miesiącu poprzednim, wynosiło bowiem 122.000 hl. wobec 142.000 hl. w czerwcu r. b. Tłumaczy się to niepomyślnymi warunkami atmosferycznymi w lipcu.

W okresie pierwszych siedmiu miesięcy rb. konsumcja piwa wynosiła 619.000 hl., czyli o 3.4 proc. mniej, niż w odpowiednim okresie roku poprzedniego.

Zakupno samochodów przez oficerów.

W kołach wojskowych krąży pogłoska, że w niedługim czasie wydane zostaną zarządzenia o obowiązku oficerów zakupywania samochodów i motocykli. Zarządzenia takie miałyby obowiązywać od 1 stycznia 1936 roku. — Marka samochodu lub motocykla pozostawałaby w związku z wysokością poborów oficera.

Ile wypłacono emerytom i na wypadek bezrobocia.

Według danych Z. U. S. wypłacono pracownikom umysłowym w całym kraju z tytułu świadczeń emerytalnych od stycznia do końca maja br. łącznie 13.911.000 zł. Złożyły się na to renty inwalidzkie, starcze, wdowie, sieroce, zaopatrzenia starcze, wdowie i sieroce oraz jednorazowe odprawy i zasiłki pogrzebowe. W tymże okresie pierwszych miesięcy wypłacono pracownikom umysłowym z tytułu świadczeń na wypadek braku pracy 4.607.000 zł., z czego półtora miliona zł. przypada na województwa zachodnie.

STAN BEZROBOCIA W POLSCE.

Donoszą nam, że liczba bezrobotnych na terenie całego państwa według danych biur Pośrednictwa Pracy wynosiła w dniu 3 bm. 305.120 osób, co stanowi spadek bezrobocia w ciągu ostatniego tygodnia o 13292 osób.

—000—

Tajne skarby Niemiec.

Londyńskie pisma finansowe donoszą, że w drugiej połowie lipca wysłano z Londynu do Niemiec złota na przeszło 860.000 funtów szterlingów, jednak w bilansie Banku Rzeszy z 31 lipca r. b. niema o tem najmniejszej wzmianki. W kwietniu r. b. dr. Schacht przyznał, że złota za 500 milionów RMk. znajduje się w Golddiskontbank. Pisma angielskie przypuszczają, że i ostatnie transporty złota musiały pójść do Golddiskontbank albo do innego schowka i tworzyć będą tajny skarb wojenny.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za sierpień.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

Dziś w kinoteatrze „WANDA” Sw. Gertrudy L. 5.

Sensacyjny dramat — jeden z najlepszych tego rodzaju. — Obowiązek — miłość — czy przypadkowy romans — co zwycięży? na to pytanie daje odpowiedź. — Fascynujące potęgą wrażeń i niebywałych emocji arcydzieło.

W SIDŁACH SZANTAŻYSTY (Niebezpieczny flirt) — Dramat miłości i zbrodni. — W rolach głównych: czarna i pełna wdzięku **Myrna Loy** oraz genialny **William Powell**

Walka o honor męża i rodziny — Kto zabił — żona czy kochanka. Ponadto w programie dodatki dźwiękowe. Początek seansów w dniu powszednie o godz. 5, 7 i 9:10. W niedzielę i święta o godz. 3 pop. — Program Nr. 43.

W sobotę dn. 10 sierpnia o godz. 3 pop. **Poranki filmowe** powyższego filmu.
W niedzielę dn. 11 sierpnia o g. 10 i 12 przedp.

Ceny miejsc od 50 groszy.

Rząd holenderski broni guldena.

Prasa francuska, interesująca się żywo ostatnimi wypadkami politycznymi w Holandji, przynosi ostatnią mowę premiera Colijna nadawaną przez radio w La Haye. We wspomnianym przemówieniu Colijn zapowiedział, że rząd obmyśla program gospodarczy, któryby polepszył sytuację kraju w tym względzie. Jednocześnie stwierdził że rząd przede wszystkim będzie bronił „ze wszystkich sił” złotego guldena i że nie dopuści do dewaluacji. W związku z tem warto przypomnieć, jak się ułożyły stosunki w nowym gabinecie.

Zgodnie z życzeniem królowej Wilhelminy, premier Colijn utworzył nowy rząd na szerokiej podstawie parlamentarnej. W skład nowego gabinetu weszli przedstawiciele pięciu największych partji, a mianowicie: katolickiej, dwóch protestanckich: antyrewolucyjnej i chrześcijańsko-historycznej, liberalnej i

demokratycznej. Udziału w rządzie nie biorą tylko dwie partje: socjalistyczna i komunistyczna.

Przyczyną kryzysu gabinetowego był program oszczędnościowy Colijna, na który nie godziła się partja katolicka, uważając go za mało radykalny.

Miedzy innemi, duże rozbieżności występowały w parlamencie, w poglądach na politykę walutową. Ścierają się tu głównie dwa goglądy. Jedni są zwolennikami deflacji, do tych należy premier Colijn, inni, szczególnie radykalniejsze odłamy poszczególnych partji, propagują dewaluację.

Ostatecznie jednak nowy rząd holenderski pójdzie po linii utrzymania parytetu złota i nie dopuści do obniżenia wartości guldena. Katolicy mimo pewnej różnicy zdań, popierają premiera Colijna.

Od soboty 3 b. m. w teatrze świetlnym „APOLLO”

Miłość! Młodość! Romantyzm! Polejny film na cześć radości życia!

Na fall wspomnień Prześliczna symfonia miłosna! — Uroczy, wzruszający romans, pełen tkliwości, poezji i nastroju! Tajemnice gabinetu lekarskiego! W gł. roli: najpiękniejszy i najsympatyczniejszy aktor, ulubieniec wszystkich, czarujący, męski, **Gary Cooper** — rasowa, egzotyczna, uroczą, egzotyczną, śliczną **Fay Wray** — olśniewająco piękna — tyczna, śliczna **Frances Fuller** — i wytwórny **Neil Hamilton** — Arcyciekawa traść! — Przepiękne kobiety! Czar i romantyzm dawnych czasów.

Pod znakiem zaburzeń walutowych i zaniku spożycia.

CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI GOSPODARCZEJ.

Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen w następujący sposób charakteryzuje bieżącą sytuację gospodarczą:

Cechą charakterystyczną rozwoju wypadków w ostatnich miesiącach stanowią

zaburzenia w stosunkach walutowych, jakie powstają na tle trudności odczuwanych przez kraje „bloku złotego”. W miarę rozszerzania się kręgu państw o walucie zdewaluowanej (ostatnio zwiększonego przez wejście na tę drogę Belgji) w krajach z utrzymaną bez zmiany walutą, przeważnie niezbyt posuniętych w procesach deflacyjnych, stosunki konkurencyjne narzucają w sposób coraz bardziej konieczny konieczność energicznych posunięć deflacyjnych lub porzucenia zasady stałości waluty. Wobec trudności realizowania pierwszej z tych możliwości istnieje ciągle obawa wybrania drugiej drogi, przez co co pewien czas wybucha w poszczególnych krajach panika,

połączona z ucieczką kapitałów, tezauryzacją itp. W ubiegłym kwartale wypadki takie zaszły w zastosowaniu do franka francuskiego, gdzie zresztą wybrano drogę silnych posunięć deflacyjnych. Ze jednak liczyć się należy z powtarzaniem się podobnych wypadków, wskazuje świeża panika w Holandji.

W tych warunkach zrozumiałe jest utrzymanie się w krajach „bloku złotego”, a zwłaszcza we Francji, działalności gospodarczej na

bardzo niskim poziomie.

W krajach w ten lub inny sposób „nakre-

cających konjunkturę” produkcja również utrzymuje się ostatnio na mniej więcej niezmiennym poziomie

Stabilizację na osiągniętym poziomie wykazuje również

produkcja w Polsce.

Po przejściowym osłabieniu w poprzednim kwartale, stanowiącym tylko zastrzeżenie przy jawy zastoju sezonowego, stale w ostatnich latach występujące, produkcja przemysłowa wzrosła — z 62,2 do 66,5; poziom ten jednak przewyższa tylko o 2 proc. poziom osiągnięty przed zimą w ostatnim kwartale 1934 r., a o 6 proc. — przeciętny poziom 1934 r. Czynnikiem wzrostu jest nadal rozwój działalności inwestycyjnej, nabierającej obecnie charakteru bardziej wszechstronnego: drobne budownictwo mieszkaniowe utraciło więc poprzednie dominujące znaczenie, zaczęło się natomiast rozwijać budownictwo domów czynszowych.

Natomiast jako punkt wyjścia dalszych procesów zwykłych

nie występuje dotychczas wzrost spożycia.

Wzrost zarobków, towarzyszący zwiększeniu się produkcji, nie mógł być widocznie dotąd, zwłaszcza wskutek spłacenia długów, skierowany w większej mierze na powiększenie spożycia, tak, że spożycie miejskie wzrosło nieco w 1934 r., utrzymuje się odtąd na niezmiennym niemal poziomie. Ostatnio ustał stale trwający dotychczas spadek spożycia wsi, spożycie to jednak nie wykazało najmniejszej poprawy. W ten sposób przeważają-

W kasach oszczędności przybywa wkładów.

Po pewnym odpływie wkładów z kas oszczędności w maju r. b., nastąpił w czerwcu naogół ponowny wzrost lokat. Wkłady na książeczkach oszczędnościowych w P. K. O. zwiększyły się z 653.045 tys. na 31 maja r. b. do 660.635 tys. zł. na 30 czerwca r. b., czyli o 1,2 proc. W 364 kasach komunalnych wkłady oszczędnościowe wzrosły z 608.195 tys. na 31. V. do 614.468 tys. zł. na 30. VI: rb., czyli o 1 proc., a lokaty na rachunkach bieżących z 65.418 tys. do 68.240 tys. zł. Jedynie tylko lokaty instytucji finansowych w tych kasach obniżyły się z 21.833 do 20.518 tys. zł.

W dwóch niekomunalnych kasach wkłady na książeczkach oszczędnościowych spadły.

PODZIĘKOWANIE.

„Serdeczne Bóg zapłać” składa

Przewielebnemu Duchowieństwu, Wielebnym Siostronom zakonnym, Panom Kupcom, Sodalicii Mieszczkańskiej, Szanownej Publiczności i wszystkim wiernym, za wzięcie udziału tak w nabożeństwach jak i w pogrzebie, nieodżałowanego brata mego ś. p. Józefa

Jerzy Angrabajtis
wraz z rodziną.

Nowy wykaz ustaw i rozporządzeń które straciły ważność.

Warszawa, 5. 8. (Tel.). Ministerstwo Sprawiedliwości ogłosiło nowy wykaz ustaw i rozporządzeń, które straciły ważność, bądź też zostały częściowo uchylone przez wydanie nowych przepisów. Wykaz obejmuje 95 ustaw z czasów od 1919 do 1934 r.

—0000—

Porażka zwolennika prez. Roosevelta.

Z N. Jorku donoszą, że wczoraj w okręgu wyborczym Rhode Island odbyły się wybory do kongresu. Podczas gdy w listopadzie roku ubiegłego demokraci zdobyli przeważającą większość, w tym roku znaleźli się w mniejszości. Według ogłoszonych dotychczas rezultatów należy się spodziewać zwycięstwa kandydata republikańskiego Charlesa Risk'a. Ze 118 okręgów wyborczych 90 opowiedziało się za Risk'em, oddając na niego 35. 600 głosów, podczas gdy jego kontrkandydat demokrata Antonio Prince zdobył tylko 6.800 głosów. Wybory były śledzone w całym kraju z dużym zainteresowaniem ponieważ odbywały się one pod hasłem odrzucenia lub przyjęcia polityki nowych planów prez. Roosevelta i dlatego wybory w stanie Rhode Island mogły wskazać na nastrosów w kraju.

KSIEGARNIA KRAKOWSKA

KRAKOW, ULICA SW. KRZYŻA 13.

Telefon Nr. 133.44.

P. K. O. Nr. 404.620

poleca:

Dobrowlaś B. Zagadnienie żydowskie zł. 1.—
Rzegost-Witulski J., Śmiech przez łzy czyli kwestja żydowska w zwierciadle humoru i satyry . . . . . —.80
Skrudlik M. Dr., Masoneria w Polsce 1.70
Trzeciak St. X. Dr., Mesjanizm a kwestja żydowska . . . . . 5.—
Verax., Masoneria czym nie jest-a czym jest 1.06

—0000—

ca część przyrostu dochodów kierowała się, bezpośrednio lub pośrednio, do dziedziny kapitalizacji, zwiększając głównie popyt na dobra inwestycyjne.

Zaburzenia komunistyczne we Francji.

Paryż (PAT). Manifestacje robotnicze w Tulonie, zamieniły się w poważne rozruchy. W ciągu około 3 godzin manifestujący robotnicy byli panami centrum miasta, nie napotykając na żaden sprzeciw władz bezpieczeństwa. Początkiem manifestacji była akcja protestacyjna przeciwko obniżce zarobków. W południe wśród robotników arsenału morskiego, rzucono hasło, po wypłacie zarobków organizować manifestacje uliczne. — Wkrótce uformował się pochód, liczący około 2.000 ludzi. Manifestanci zdołali wydostać czerwony sztandar organizacji zawodowych, przechowywane na giełdzie pracy. Manifestujący tłum przybierał coraz bardziej groźną postawę, w pewnym momencie zaatakowano w kawiarnię, w której zbierają się oficerowie marynarki. Oficerów obrzucono wymysłami. Następnie ma-

nifestanci zniszczyli i rozgonili kilka kinoteatrów. Tłum wdarł się do biura towarzystwa ubezpieczeń „Saron”, tak, że personel musiał schronić się do podziemi. W manifestacji wziął czynny udział deputowany komunistyczny Bartolini. Władze wezwały żandarmerję, która przywróciła porządek. Bilans zajęć przedstawia się jak następuje: Splądrowano 5 kawiarni, 2 kinoteatry oraz biuro towarzystwa ubezpieczeń. Wśród publiczności znajdującej się w kawiarniach, naliczono 20 osób rannych, 6 żandarmów zostało zabitych.

Do zaburzeń doszło również w porcie wojennym Brest, a to wskutek agitacji komunistycznej. Według „L'Echo de Paris” 30 żandarmów i około 100 manifestantów zostało rannych.

„Le Petit Parisien” donosi: Gdy mani-

festanci dowiedzieli się, że jeden z rannych robotników zmarł, poczęli wyrwać kamienie z bruku i atakować policjantów, poczem ruszyli na prefekturę, którą atakowali w ciągu pół godziny. Gdy wreszcie udało im się wyłamać drzwi, nadeszły posiłki wojskowe i rozproszyły atakujących. Przybycie posiłków wojsk kolonialnych wywołało nowe zaburzenia, w czasie których wielu żołnierzy rozbrojono i połamano karabiny. Robotnicy zatrzymywali samochody ciężarowe i podpalali je. Oddział gwardji konnej zawieszony był do interwencji.

W Brestie powtórzyły się również i dzisiaj manifestacje. Doszło do zamieszek i starcia. Ostatecznie przy pomocy policji i wojska usunięto manifestujących z terenu arsenału i stoczni.

—000—

Min. Beck wyjeżdża

Helsingfors, (PAT.) Sprawozdawca warszawski „Helsingin Sanomat” zwrócił się do min. spraw zagr. p. Becka z prośbą o udzielenie mu kilku informacyj w związku ze zbliżającą się jego podróżą do Finlandji. „Z przyjemnością — oświadczył p. minister — myślę o oczekującej mnie niebawem podróży do Finlandji, celem złożenia rewizyj w waszemu min. spraw zagr. Hackzellowi, którego pobyt w Polsce społeczeństwo nasze przyjął z jaknajwyższą sympatią. Z podróży mej do Finlandji jestem tem bardziej zadowolony, gdyż poraz pierwszy dane mi będzie osobiście poznać wasz kraj, jego piękno i wysoką kulturę oraz zetknąć się bezpośrednio z przedstawicielami waszego rządu i społeczeństwa. W dotychczasowych moich podróżach nad Bałtykiem miałem możność odwiedzić stolicy Estonji, Lotwy, Danji oraz Szwecji. Rad jestem, że obecnie będę miał okazję odwiedzenia następnego z naszych północnych sąsiadów. Podróż moja odbędzie się morzem. Ono to sprawi, że jesteśmy bezpośrednio sąsiadami, których łączą nie tylko wzajemne stosunki, lecz ponadto i wzajemnych zainteresowań w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej.

* * *

Warszawa, 7. 8. (Telef.). Minister Beck wyjeżdża do Finlandji na trzy dni. Pierwszego dnia złoży on wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, a wieczorem będzie podejmowany przez prezydenta Finlandji obiadem. W niedzielę będzie on gościem fińskiego jachtklubu, który tego dnia urządza regaty. Trzeci dzień poświęcony będzie rozmowom politycznym i konferencjom z min. spr. zagr. Hackzellem. Min. Beck uda się do Helsinek na statku „Cieszyn” i wróci również statkiem.

Akcja oddłużeniowa Banku Rolnego.

Warszawa, 7. 8. (Telef.). Oddziały Banku Rolnego przeprowadzają akcję oddłużeniową rolników, którzy wskutek niezwykle trudności polskiego rolnictwa nie mogą podoląć ciężarom finansowym, zaciągniętym wobec Banku w okresie lepszej koniunktury. Akcja oddłużeniowa objęci są przede wszystkim drobni rolnicy, którzy okazali się o wiele lepszymi dłużnikami, aniżeli właściciele dużych majątków. Akcji oddłużeniowej podlegają przede wszystkim rolnicy, którzy mają do spłacenia zobowiązania zaciągnięte celem urządzania się na gruntach nabytych przez siebie po parcelacji majątków.

Akcja oddłużeniowa prowadzona jest ze środków Banku jako też ze sum oddanych do dyspozycji na ten cel przez skarb państwa.

Fundusz oddłużeniowy wynosi 92.500.000 zł. Na sumę tę złożyło się: 30 milionów zł. z funduszy kapitału zakładowego Banku Rolnego, trzy i pół miliona zł. z rezerw Banku, 36.900.000 zł. z lokat skarbowych w Banku Rolnym, wreszcie 22.200.000 zł. z listów zastawnych i obligacji Banku Rolnego.

Badanie spraw drożdżowych.

Warszawa, 7. 8. (Telef.). Już od czterech tygodni znajdują się w Min. Przemysłu i Handlu akta głośnej sprawy przeciwko kartelowi drożdżowemu, jaka wytoczył ziemianin Przewłocki, żądając odszkodowania spowodowanego niemożnością uruchomienia nowej fabryki drożdży. Jakkolwiek powództwo o odszkodowanie zostało oddalone, władze zainteresowały się aktami sprawy.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 7. 8. (Telef.). Giełda dewizowa: Belgja 89,35; Holandia 357,90; Londyn 26,23; Nowy Jork 5,28; Paryż 34,99; Praga 21,95; Szwajcaria 172,95; Włochy 43,40; Berlin 213. Obróty dewizami średnie, tendencja dla dewiz utrzymana. Dolar w obrocie prywatnych 5,27; rubel złoty 4,71; dolar złoty 9,09; marka niemiecka 179,50, funt szterlingów 26,20. Dla pożyczek państwowych premjowych tendencja utrzymana, dla listów zastawnych i akcji słabsza.

Pożyczka dillonowska 94,50; Warszawy 73,50; Budowlana 41,75; stabilizacyjna 65,13; premjowa dolarowa 53,40; konwersyjna 68; listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 91,50; Cukier 33,75; Wegiel 11,25; Lilpop 9; Modrzejów 4,75; Ostro wiec 15.

Na estetycznej śmielowskiej porcelanie smakuje obiad, wieczerza, śniadanie.

B. kanclerz Rzeszy na tułaczce

Paryż, (PAT.) Havas donosi z Londynu: Były kanclerz Bruening, który od czasu ustąpienia mieszkał przeważnie w Holandji i w W. Brytanji, w sierpniu ma rzekomo udać się do Stanów Zjedn., gdzie wygłosi szereg odczytów.

Dziennikarze polscy w Bułgarii.

Sofja, (PAT.) Wczoraj rozpoczęły się w Warnie obrady porozumienia prasowego polsko-bułgarskiego. Polski komitet porozumienia jest reprezentowany przez 10 polskich dziennikarzy z red. Beaupre na czele. Delegacja polska, która brała udział w uroczystościach poświęcenia pomnika-mauzoleum Władysława Warneńczyka, była bardzo serdecznie i gościnnie witana przez dziennikarzy, władze i ludność bułgarską. Dziennikarze polscy byli obecni na przyjęciu w pałacu w Euxinogradzie i zostali przedstawieni królowi.

Na inauguracyjnym posiedzeniu konferencji był obecny poseł R. P. p. Tarnowski oraz przedstawiciele świata politycznego i dziennikarskiego Bułgarii. Przewodniczącym obrad konferencji został wybrany Chausto Silianow, prezes bułgarskiego komitetu porozumienia prasowego polsko-bułgarskiego, sekretarzami zaś zostali obrani ze strony polskiej red. Jan Sołtan, ze strony bułgarskiej red. Milew.

Po zakończeniu prac konferencji i uchwaleniu rezolucji, członkowie delegacji polskiej odbędą podróż po Bułgarii.

Zajścia w Sosnowcu.

Katowice, 7 sierpnia. Jak donosi „Polonia”: w dniu 4 bm. na al. Mickiewicza w Sosnowcu po meczu drużyny „Czarnych” z żydowską „Hakoah” napadli dwaj żydzi Żyto i Winter na pracownika Jana Kamrowskiego, którzy przyszedł na boisko pod koniec meczu. W poniedziałek wieczorem rozeszła się pogłoska, że poraniony nożem Kamrowski zmarł w szpitalu. Wywołało to ogromne wzburzenie wśród kolegów i znajomych Kamrowskiego. Na niektórych ulicach przedmieść doszło do awantur z żydami, które zlikwidowała policja. Po mieście krążyły wzmocnione patrole konne i piesze celem zapobieżenia możliwym wybrykom.

Stan rannego poprawił się i lekarz ma nadzieję utrzymania go przy życiu.

Skarga arystokraty niemieckiego o procent.

Warszawa, 7. 8. (Telef.). Arystokrata niemiecki hr. Turn-Taxis wystąpił z powództwem przeciwko skarbowi państwa. Był on swego czasu właścicielem olbrzymich latyfundiów, obejmujących księstwo krotoszyńskie w dawnym zaborze pruskim. W związku z reformą rolną dobra jego zostały rozparcelowane przyczem otrzymał on odszkodowanie sięgające 20 milionów zł. Obecnie magnat niemiecki wystąpił z pretensją przeciwko skarbowi państwa, podnosząc, że wypłata odszkodowania nastąpiła z kilku-nastotygodniową zwłoką i żąda z tego powodu wypłacenia procentu w sumie 400.000 złotych. Pretensje Turn-Taxisa zostały oddalone, bowiem w myśl umowy likwidacyjnej polsko-niemieckiej rozrachunki zostały już rozstrzygnięte. Turn-Taxis nie zrezygnował ze swoich żądań i wniósł skargę do sądu.

—000—

Katastrofa samolotowa pod Rzeszowem.

W nocy z wtorku na środę między godziną 12 a 1 wylądował pod Rzeszowem samolot, któremu zabrakło benzyny w czasie nocego lotu ze Lwowa do Krakowa. Samolot dawał znaki światłami i strzałami z karabinu maszynowego, by wskazać mu miejsce do lądowania i wylądował wreszcie w olszynie nad Wisłoką. Lotnicze: kpt. pilot Biały oraz obserwator ppor. Malarski, obaj z 2 p. lotn. w Krakowie, zostali lekko ranni. Samolot jest poważnie uszkodzony.

—00000—

Projekt dwuwalutowości w Gdańsku.

Warszawa, 7. 8. (Telef.) Z Gdańska donoszą: Gdańskie sfery gospodarcze oczekują rychłego podjęcia przez senat gdański kroków, któreby umożliwiły likwidację rujnującego Gdańsk zatargu z Polską. Szczególną uwagę przywiązują tam do należytego uregulowania stosunków finansowo-walutowych na obszarze Wolnego Miasta. W chwili obecnej waluta polska stała się właściwą walutą obiegową w Gdańsku, a gulden zeszedł do roli waluty pomocniczej. Kurs obiegowy guldenu gdańskiego, równający się prawie złotemu, uważany jest przez rozsądniejszych czynników gdańskich za okoliczność, która sprzyja jedynie słusznemu rozwiązaniu zagadnienia finansowego drogą oficjalnego wprowadzenia dwuwalutowości, to jest uznania waluty polskiej za środek płatniczy narówni z guldenem na obszarze Gdańska.

Wymagaloby to bardzo poważnych gwarancji ze strony senatu, z chwilą wyrażenia zgody przez Polskę na tę dwuwalutowość, że Bank Gdański będzie przestrzegał ściśle postanowień walutowych. Gdyby złoty stał się środkiem płatniczym w Gdańsku, należałoby się zabezpieczyć przed nadużywaniem przez polityczne czynniki gdańskie zasobów Banku Gdańskiego dla celów niegospodarczych. W konsekwencji kontrola polska nad gdańską instytucją finansową musiałaby być stała i skuteczna. — Czynnik finansowy w Gdańsku występując z takim rozwiązaniem sprawy są świadome, że bez uzyskania należytej kontroli nad dalszą działalnością Banku Gdańskiego strona polska nie zdecyduje się na żadne połowiczne rozwiązanie gdańskiego problemu finansowo-walutowego.

—000—

Interwencja wys. kom. Lestera.

Warszawa, 7. 8. (Tel.). Dziś wrócił do Gdańska komisarz Ligi Narodów Lester i oddziaływa na Gdańsk w tym kierunku, by senat cofnął pełnomocnictwa dyktatorskie, udzielone Greiserowi a także poprzednie swe zarządzenia. W Gdańsku oczekuje się powszechnie cofnięcia zarządzeń gdańskich, po których nastąpi cofnięcie zarządzeń polskich z jednoczesnym rozpoczęciem

wzajemnych rokowań. Rokowania będą prowadzone w Gdańsku a nie w Warszawie, jak tego domagała się Warszawa, Poseł polski w Sztokholmie Roman, który ma rokowania prowadzić, przybył już dziś do Gdańska.

—000—

Ameryka przeprosza cesarza Japonji.

Tokio (PAT). Rada ambasady amerykańskiej wyraził dzisiaj zastępcy min. spraw zagranicznych Szigemitsu ubolewanie spowodu uwłaczającej cesarzowi karykatury, jaka ukazała się w czasopiśmie amerykańskim „Vanity Fair”. Ten niepojęty wybryk — oświadczył rada ambasady — jest

dziełem nieodpowiedzialnych osób, które nie rozumieją Japonji, natomiast cała Ameryka czci i szanuje wierność i przywiązanie narodu japońskiego do swego cesarza. Rozmowa rady ambasady Stanów Zjednoczonych z Szigemitsu trwała godzinę.

—000—

Nawoływanie do gospodarczej odbudowy świata

Waszyngton (PAT). Sekretarz stanu Hull po swoim powrocie z ulopu na pierwszej konferencji prasowej zaapelował do mocarstw o opracowanie wspólnie z U. S. A. nowego programu gospodarczego odbudowy świata, zalecając zaniechanie polityki,

opartej na zasadach handlu indywidualnego i nacjonalistycznego. Świat będzie mógł wyzdrowieć tylko wówczas, gdy obrót handlowy, oparty na zasadzie bezwarunkowego największego uprzywilejowania znów na normalne tory skierowany będzie.

—000—

Włosi zaczną atakiem lotniczym.

Londyn, (PAT.) Reuter donosi z Rzymu: Mussolini zamierza rozpocząć wojnę z Abisynją wielkim atakiem lotniczym. We wschodnio-afrykańskich koloniach włoskich ma być skoncentrowanych 406 samolotów wojskowych w czasie rozpoczęcia operacji wojennych. — Przypuszczają tu, że plan kampanji wojennej przewiduje użycie najpierw bomb z gazami iżwiciem, a następnie, jeśli zajdzie potrzeba, z gazami trującymi. Władze wojskowe włoskie

pragną jednak uniknąć gazów trujących ze względów humanitarnych a pozatem Włochy nie chcą zrazić sobie ludności tubylczej, którą pragną zdobyć w sposób pokojowy.

—000—

AWANS WŁOSKIEGO NASTĘPCY TRONU. Rzym, (PAT.) Następca tronu włoskiego, który dotychczas był w randze generała brygady, został mianowany dowódcą korpusu we Florencji.

Nowy wicekról Indji.

Londyn, (PAT.) Markiz Linlithgow został mianowany wicekrólem Indji na miejsce lorda Willingdona, którego terminu służby upływa w kwietniu. Nowomianowany wicekról Indji markiz Linlithgow liczy lat 48 i jest potomkiem jednego z najznakomitszych rodów szkockich baronów Hope. Jest on wybitnym członkiem partji konserwatywnej i stoi na czele szeregu wielkich towarzystw finansowych w Szkocji.

Od roku 1926 do 1928 przewodniczył w specjalnej komisji rządowej, powołanej do zbadań stosunków rolnych w Indjach i w ciągu 2 lat studiował te stosunki na miejscu. W roku 1933 markiz Linlithgow wybrany został na przewodniczącego komisji parlamentarnej, powołanej do wypracowania projektu konstytucji dla Indji. Na tem stanowisku położył on wielkie zasługi i w jego ręce rząd złożył obecnie wprowadzenie w życie konstytucji.

AGATA CHRISTIE

Niebezpieczny dom.

Tłumacz. z angielskiego Z. Skolimowskiej.

— ooOoo —

Wzdrygnąłem się miwoli, przypomniałszy sobie naszą rozmowę w hotelu „Majestic“ przy śniadaniu.

— Zapomniałem — mówił dalej — że pani jest jeszcze dzieckiem a zatem mogła pani nie słyszeć wcale o mnie. Rozgłos szybko przemija, ale mój przyjaciel objaśnił pani o nim.

Nick spojrział na mnie, ja zaś zmieszany chrząknąłem.

— Pan Poirot jest... hm... wielkim detektywem, — zacząłem.

— Ach, mój drogi, tyle tylko masz do powiedzenia? Powiedz raczej pani, że jestem jedynym, świetnym, niedoścignionym detektywem.

— Zatem, — rzekłem zimno — rzecz jest już zrobiona, ty sam ją objaśniesz!

— Bez wątpienia, zawsze jednak przyjemniej oszczędzić własną skromność pozostawiając drugiemu chwałę swej osoby.

— Czyż warto posiadać psa, gdy trzeba szczeleć samemu? — ozwała się Nick żatobliwie.

— Lecz 4 propos, — któż tu odgrywa rolę psa? Dr. Watson, sądzę.

— Nazywam się Hastings, — odparłem podrażniony.

— Gdzież to odbyła się bitwa w r. 1066? Nikt nie ośmielił się twierdzić, że nie znam historii. Któż czyha na me życie? Zapaliłbym się do takiej awantury, lecz trudno mi w nią uwierzyć, takie rzeczy bowiem zdarzają się w powieściach jedynie. Pan Poirot przypomina chirurga, stwierdzającego potrzebę operacji albo też lekarza, który odkrył chorobę i byłby w duchu wielce rad, gdyby cała ludzkość była nią dotknięta!

— Dość już, Troszeczkę powagi, — zarzucił pan Poirot. — Wy, młodzież nowoczesna, w nie już nie wierzyście. A teraz, panienko, wyobraźcie sobie, co by to była za ładna historia, gdyby tak znaleziono w ogrodzie hotelowym twoje śluzne ciałko przesyte zdradziecką kulą, która na szczescie wybrała twój kapelusz. Nie miałyby pani powodu do śmiechu.

— Niebiańskie śmiechy ożywiłyby wówczas najbliższy seans spirytystyczny — odpowiedziała Nick. — Lecz teraz dość żartów, panie Poirot. Wszystko, co pan mówi jest bardzo ciekawe, lecz mino to nie stwierdza, by tu w grę nie wchodziły zwyczajne wypadki.

— Ależ pani uparta, jak mały djabełek! Stąd zapewne wywodzi się me imię. Legenda głosi, że mój dziadek zaprzedał duszę diabłu i został nazwany przez ogół, starym Nickiem¹⁾. Był to ponoć ładaco, ale pełen sprytu, ubóstwiałam go i chodziłam krok w krok za nim, dlatego też i mnie nazwano „małą Nick“. W rzeczywistości na imię mi Magdalena.

¹⁾ „Nick“ nazywają w Anglii djabła.

— Nie jest to imię pospolite.

— Jest do pewnego stopnia naszym imieniem rodzinnym, mamy bowiem parę Magdal w rodzie Buckley'ów. Oto naprzykład jedna z nich — rzekła, wskazując na portreik wiszący na ścianie.

— A... — rzucił Poirot.

Spojrząwszy na inny portret nad kominem spytał:

— Czy to właśnie ten pan miał być dziadkiem pani?

— Tak, prawda że portret doskonały? Jim Lazarus ofiarował mi za niego bardzo dobrą cenę, lecz zbyt drogi mi „stary Nick“ („Nick“ nazywają w Anglii djabła), bym się z nim rozstać miała.

— A... — ozwał się znów Poirot.

Po chwili milczenia zaczął:

— Jeśli pani pozwoli, wróćmy do tematu. Grozi pani wielkie niebezpieczeństwo. Dziś rano strzelił ktoś do pani z rewolweru mauzer.

— Z mauzera?

Nick zdawała się zdziwiona.

— Czemuż się pani dziwi? Czy pani zna kogoś z takim rewolwerem?

— Tak, siebie samą.

— Siebie samą?

— Był on własnością mego ojca, który go przywiózł z wojny. Odtąd poniewierał się tu i ówdzie. Niedawno widziałam go w tej szufladzie.

Wskazała na starożytne biurko. Poczem jakby pod wpływem jakiejś naglej myśli przebiegła przez pokój i otworzyła szufladę.

Zbladła jak płótno i drżącym głosem krzyknęła:

— O... nie ma go już tutaj!

ROZDZIAŁ III.

Wypadki.

Rozmowa zeszła potem na obojętne to-ry. Różne przyczyny składały się na to, że Poirot pod wieloma względami był w sprzeczności z panną Nick, dzieliła ich przepaść wieku a rozgłos Poirota małe miało znaczenie dla Nick, należącej do pokolenia, któremu imponują tylko głośne nazwiska bieżącego dnia; ostrzeżenia mego przyjaciela spływały po niej, jak woda. Poirot czynił na niej wrażenie cudzoziemca trochę zabawnego, z umysłem ciekawie zabarwionym melodramatycznością.

Taki stan rzeczy ranił miłość własną detektywa i wzburzał go nieco. A jednak zanosilo się na to że zniknięcie rewolweru rzuci nowe oświecenie na sprawę i Nick prze- stanie zapatrywać się na nią, jak na nową zabawkę, jakkolwiek nie była jeszcze zdolna traktować jej tak poważnie, jak zasługiwala na to.

Nick usiadła na poręczu fotela i rzekła w zamyśleniu:

— To wszystko jest doprawdy dosyć tajemnicze.

Poirot zwrócił się nagle w mą stronę: — Czy pamiętasz, Hastingsie, jakie przypuszczenie wyraziłem przed chwilą? Okazuje się, że było uzasadnione. Dajmy na to, że znaleziono ciało panny Nick w ogrodzie hotelowym. Cóżby się wówczas stało?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru V.
ul. Bonarka Nr. 18.
Sygn. V. Km. 1905/34.
Dnia 25 lipca 1935.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu grodzkiego, rewiru V. w Krakowie, Piotr Bill, mający kancelarię przy ul. Bonarka 18, na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 23 września 1935 r. od godziny 9.30 przed południem**, w Sądzie grodzkim w Skawinie, na wniosek Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Krakowskiego w Krakowie, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu:

1) nieruchomości lwh. 4 ks. grt. gm. kat. Chorowice objętej, stanowiącej własność w 2/8 częściach Anny ze Skopów Frączek, w 3/8 częściach Franciszka Nowaka i w 3/8 częściach Agnieszki z Frączków Nowakowej.

2) nieruchomości lwh. 124 ks. grt. gm. kat. Chorowice objętej, Anny ze Skopów Frączkowej i Agnieszki z Frączków Nowakowej po połowie własnej. —

Nieruchomość ad 1) składa się z parceli budowlanej i z parcel gruntowych o łącznym obszarze 1 ha. 24 ar. 41 m. kw. czyli 2 morgi 269 sążni kw. z domu drewnianego krytego słomą o 2 ubikacjach mieszkalnych, ze stajni i ze stodoły, również krytych słomą.

Nieruchomość ad 2) składa się z parcel gruntowych i kawałka lasu, o łącznym obszarze 1 ha. 15 ar. 10 m. kw. czyli 2 morgi.

Nieruchomość ad 1) oszacowaną została na łączną sumę 5.326 zł. 72 gr., cena zaś wywołania wynosi 3.995 zł. 04 gr. Wadium wynosi 532 zł. 67 gr.

Nieruchomość ad 2) oszacowaną została na łączną sumę 2.093 zł. 75 gr. cena zaś wywołania wynosi 1.570 zł. 32 gr., wadium wynosi 209 zł. 38 gr.

Nieruchomości te mają urządzoną księgę gruntową przy Sądzie grodzkim w Skawinie.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-iej do 18-iej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Skawinie w godzinach urzędowych.

Komornik Sądu Grodzkiego. Rewiru V.

(—) Piotr Bill.

Do L. 1154/35/Rzeźnia.

Wzmianka o przetargu

Zarząd Miejski w stoł. król. m. Krakowie ogłasza

przetarg

nieograniczony na częściową rozbiórkę starej wieży wodnej w Rzeźni m. na Grzegórkach w Krakowie z terminem otwarcia, dnia 14 sierpnia 1935 r.

Szczegóły na tablicy informacyjnej w Wydziale Budowlanym Oddz. Bud. Miej. II. p. ofic. drzwi Nr. 27.

Za Prezydenta miasta:

Dr. Radzyński w. r.

Wiceprezydent miasta

Firma ANDRZEJ ROZYCKI

Kraków

Ślawkowska 22. Lubicz 1.

Poleca pierwszorzędne wędliny.

MIOD

świeży
LIPCOWY

czysty prawdziwy bez domieszek, pod gwarancją, z własnej najwikszej pasieki w Państwie.

3 kg. 7.50 zł.

5 kg. 10.80 zł.

10 kg. 19.80 zł.

wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła za pobraniem.

Eugenjusz BILINSKI, w Zbarażu.

FISHARMONJE

Förster Löbau Saksonia

Hofmann Wiedeń

Kotyklewicz Wiedeń

stale na składzie

Helena SMOLARSKA,

skład fortepianów

Kraków, Szewska 9.

Obiady

w domu i na miasto, smaczne, obfite, na maśle, Ceny niskie. Kraków, Koper-nika 10 m. 6.

Nowości.

Biblioteka „Młodego Technika“	zł.
tom I. POREBSKI E. Inż.: Technika w gospodarstwie domowym	2.—
„ II. HABERMANN E. Inż.: Poradnik dla młodego technika	1.80
„ III. ZELEK J.: Kajak szkolny, ćwiczebny, spacerowy, turystyczny	1.60
BOHUSZEWICZOWNA Z. J. H. Fabre: Dzieje myśli i życia	1.60
BOGDANOWICZ J. Dr.: Cechy biologiczne wieku dojrzewania	1.80
CHWISTEK L.: Granice nauki — Zarys logiki i metodologii nauk ścisłych	7.20
CZACHOWSKI K.: Marja Rodziewiczówna na tle swoich powieści	6.—
DMOCHOWSKI F.: Przekleństwo matki. — Opowiadanie	3.—
DORABIALSKA A.: Marja Skłodowska - Curie i Piotr Curie	1.80
FOLKIERSKI W.: Mieczem i Krzyżem — E. Psichari: Myśl, Sztuka, Życie	2.50
FRANKOWSKI J. Mgr.: Zawieranie układów przez Bank Akceptacyjny	—50
GOŁOGOWSKI B.: Wodociągi i kanalizacja w małych domkach i willach	5.—
GÓRSKI K.: Francois Mauriac. — Studium literackie	2.50
HALICZER J.: Słownik geograficzny. — Pochodzenie i znaczenie nazw	5.—
JODŁOWSKI S.: Zasady interpunkcji	4.80
KLISZEWICZ A. Inż.: Ku czemu zmierza dzisiejszy świat?	3.—
KRASICKI A.: Dziennik z kampanji rosyjskiej 1914—1916	6.—
KRUSZELNICKI S. Dr.: Prawo ubogich w postępowaniu sądowym	1.25
KUGLIN W.: Po drodze... — Poezje	1.—
LATNIK F. Gen.: Walka o Śląsk cieszyński w roku 1919	7.—
MARCINKOWSKI K. Dr.: Stefan Czarniecki w dobie potopu szwedzkiego	4.80
MALCZEWSKI M.: Wykłady o nowej konstytucji polskiej	—90
MIKES J. X. Bp.: Komunizm i nacjonalizm	—50
MOKRZYCKI G. Prof.: Lotnictwo — Przeszłość — Teraźniejszość, Przyszłość	6.—
NEHRING E.: Jak racjonalnie nawozić ziemię w ogrodzie	1.50
— Walka ze szkodnikami w sadzie	1.50
OSMOLEWSKI W. Dr.: Teoria sprawności ruchowej	3.—
OSSENDOWSKI F. A.: Nauczycielka. — Powieść	7.—
PORADOWSKI S. B.: Instrumenty muzyczne w ilustracji	2.—
POZWIŃSKI A.: Pamięci Księdza Piotra Wawrzyniaka	—70
— Z walk o Uniwersytet w Poznaniu	1.—
Protokoły Mędrców Syonu!	1.—
RADKOWSKI T. X.: Geneza świata, życia, języka	—90
— Jehoszua — Historia i archeologia	—60
ROSPOND S. Dr.: Jugosławia (Z teki podróżnika i obserwatora)	7.—
SERBEŃSKA W.: Niedobita szklanka — Zbiór feljetonów	2.50
SKRUDLIK M. Dr.: MASONERIA w Polsce	1.70
STRONSKI S.: Polska polityka zagraniczna	1.20
STRZELECKI J.: Instrukcja dla gospodarstw pstrągowych	1.50
TRZECIAK S. X. Dr.: Ubój rytualny	—50
VERAX: MASONERIA. Czem nie jest a czem jest	1.60
WOJTKOWSKI A.: Bibliografia historii Wielkopolski, 12 zeszytów	100.—
WYBRANOWSKI K.: Dziedzictwo. Powieść wyd. II.	4.—
ZBROJA F. X.: Książd Romuald. Pamiętnik	4.—

p o l e c a

Księgarnia Krakowska,
Kraków, ulica św. Krzyża L. 13.

Wysyłka odwrotna.